Aydınlık

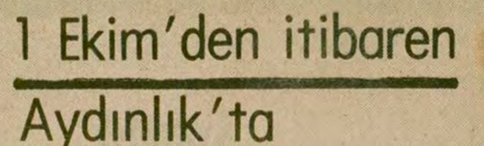
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 23 EYLÜL 1979
500 KURUŞ

Nimet Arzık

1 Ekim'den itibaren

Aydınlık'ta

Suç örgütünün kurbanları

Tarsus Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Süreyya Emin Altınsoy, TİP İlçe eski Başkanı Yaşar Dirgen, Tarsus Dev-Genç Başkanı İskender Özkul, Davadan dönen Rıza Kara, Şoför Tahsin Karpulu, Şoför Zafer Kaya ve Veli Durmuş

"Anarşi bölgesi" Çukurova üzerindeki esrar perdesi aralanıyor

Mersin Valisi Cömertoğlu, 7 kişinin katili sanıkların MHP İlçe binasında ele geçirildiklerini açıkladı

Tarsus Savcısını öldüren MHP'liler yakalandı

● Cengiz Ayhan'ın ifadesiyle yakalanan sanıklar Türk İntikam Tugayı hücresi kurmuş ve MHP binalarını karargah olarak kullanmışlar

● Katillerin arasında MHP Gençlik Kolu Başkanı, ÜGD İkinci Başkanı ve MHP Gençlik Kolu üyeleri var

MERSİN (ÖZEL)

İçel Valisi Naim Cömertoğlu, Tarsus Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Süreyya Emin Altınsoy'u öldüren MHP'lilerin bu partinin ilçe binasında ele geçirildiklerini açıkladı. Böylece, anarşi bölgesi Çukurova'daki olayların üstündeki esrar perdesi biraz daha aydınlandı.

Vali Cömertoğlu, Türk İntikam Tugayı (TİT) adında gizli bir örgüt kurdukları belirlenen sanıkların, 10 ay içinde 6 kişiyi öldürdüklerini, bir kişiyi yaraladıklarını ve birçok kurşunlama ile bombalama olayının faili olduklarını söyledi. Cömertoğlu, "MHP Tarsus Gençlik Kolları ve Ülkücü Gençlik Derneği yöneticisi ve üyesi olan dokuz sanıktan altısının önceki gece MHP Tarsus İlçe binasında yakalandıklarını ve

(Devamı sa.7, sü,1'de)

Rusya ve Vietnam, BM Genel Kurulunda bir darbe daha yedi

BM: "Kamboçya'nın yasal temsilcisi Demokratik Kamboçya hükümetidir"

● Karar, Genel Kurulda 35'e karşı 71 oyla alındı

● Demokratik Kamboçya Devlet Başkanı kurtuluştan sonra gizli oyla seçimlerin yapılacağını, BM'nin bunu kontrol edebileceğini söylemişti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 34.Dönem Toplantısında yapılan oylama sonucunda Kamboçya'nın yasal temsilcisinin Demokratik Kamboçya Hükümeti olduğu kabul edildi.

Daha önce Birleşmiş Milletler Gündem Komisyonunca bu yolda alınan karar, Genel Kurulun önceki geceki toplantısında 35'e karşı 71 oyla kabul edildi. Oylamada 34 ülke çekimser kaldı. Ancak Üçüncü Dünya ülkelerinin büyük çoğunlukla Demokratik Kamboçya Hükümetini destekledikleri saptandı.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, daha önce de Kamboçya'nın Rusya'nın desteklediği Viet-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Pol-Pot mücadelenin başında

Demokratik Kamboçya Başbakanı Pol Pot gerillalarla bir dinlenme sırasında. Pol Pot ve diğer önderler Kamboçya Devrimci Ordusunun düzenli birliklerini dağıtarak gerilla birimlerine dönüştürdüler. Böylece Vietnam tümenlerine karşı başarılı ve uzun süreli bir gerilla savaşı sürdürüyorlar. Öte yandan Demokratik Kamboçya, diplomatik alanda çabalarını sürdürüyor. Moskova yanlısı birkaç ülke dışında diğer ülkeler Pol Pot yönetiminin meşru olduğunu belirtiyor. Bu, en son BM'de bir kez daha vurgulandı.

İGD'liler Demir Döküm'e saldırdı, 25 işçi yaralandı

Haberi 5. sayfada

İLKEL ÇALIŞMA YÜZÜNDEN Toprağın metrelerce dibinde bir işçi oturmuş, elinde kazma kömür çıkartmaya çalışıyor. İşte en eski kömür madenlerimizden birinden manzara. İlkel yöntemler sürdükçe, işçiler ne kadar çabalasa, Türkiye'nin kömürle dirileceği nutukları hayalden öteye gitmiyor.

Büyük şehirleri kömür darlığı bekliyor

Devletleştirilen 66 madenden 34'ü kapandı

● Yetkililer kömüre dönün diyor ama, kömüre dönmek isteyen apartmanlara izin verilmiyor

ANKARA (ÖZEL)

Ecevit Hükümeti tarafından 1979 yılı içinde devletleştirilen 66 linyit işletmesinden 34'ünün kapandığı, yine devlet tarafından para ödenerek devralınan 25 işletmenin de yeniden müteahhitlere ihale edildiği öğrenildi.

Kapanan işletmeler yüzünden, bu işyerlerinde çalışan binlerce işçinin de açıkta kaldığı bildiriliyor.

EKİ, Tunçbilek, Seyitömer, Garp Linyitleri gibi bütün işletmelerde, haziran ayı itibariyle

(Devamı Sa.7.Sü.9'da)

Maden Federasyonu Başkanı Kemal Özer: "Kapanan ocaklar ve kötü işletmecilik yüzünden üretim gülünç duruma düşmüştür."

Korkmazcan: "Ecevit, 'tertipçi iş cevreleri' sloganını pekiştirmeye çalışıyor"

İSTANBUL (AA)

Demokratik Parti Genel Başkan Yardımcısı Hasan Korkmazcan, Başbakan Bülent Ecevit'in Faruk Sükan'ın istifasıyla ilgili sözlerini yanıtlayarak, "Sayın Ecevit'in demokrasiden umut kestiğimiz izlenimine varmış olması, üzüntü ile belirtelim ki, kendisine bağlanıp boşa çıkan umutlar kadar büyük boyutlu bir yanılgıdır" dedi.

Açıklamasında, Başbakan Ecevit'in DP'nin

(Devamı Sa.7.Sü,9'da)

Sükan'ın yolsuzluk komisyonu dağıtıldı

ANKARA(THA)

Faruk Sükan'ın görevini vekaleten yürüten Devlet Bakanı Orhan Eyüboğlu'nun, Sükan'ın aldığı son karara uygun olarak, 5 kişilik Yolsuzluk Komisyonu üyelerini yazılı emirle asli görevlerine iade ederek dağıttığı bildirildi.

THA muhabirinin bildirdiğine göre, Faruk Sükan'ın istifa gerekçelerinden biri de yolsuzluk iddialarının bazı çevrelerce örtbas edilmesi için Sükan ve Komisyon üyelerine baskı ve tehditte bulunulmasıdır.

Eski Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan tarafından oluşturulan Yolsuzluk Komisyonunun bugüne kadar 120'den fazla olayı soruşturduğu ve bunların birkısmını adli mercilere intikal ettirdiği bildirildi.

20 YAŞINDAKİ HAKKI AYTOK: "Aydınlık hayatımı değiştirdi"

"Yaptığımız bütün iş okul kapısı tutup görüşümüzden olmayanları dövmekti. Babam benden de, devrimcilerden de soğumuştu. Beni evlatlıktan reddetmişti."

"30 Nisan 1978... Bu tarihi unutmuyorum. Bir yıl aradan sonra babamla karşılıklı konuşuyorduk. Babam dinledi dinledi sonra 'Çok şükür artık benim de aslan gibi bir evladım var diyebileceğim' dedi. Aydınlık evimize bayram sevinci getirmişti."

"Şimdi daha güçlü bir Aydınlık için eve kumbara astık. Babam, annem, ben, misafirlerimiz kumbarayı dolduruyoruz."

2. sayfada

SADİ IRMAK, "IRMAK TİPİ HÜKÜMET" FORMÜLÜ KONUSUNDA KONUŞTU

"O günün koşulları ile bugünün koşulları farklı"

● Irmak, yeni bir hükümet için CHP-AP koalisyonunu uygun gördüğünü söyledi

İSTANBUL (THA)

Faruk Sükan'ın istifası ve başka istifaların da olabileceği şeklindeki söylentiler üzerine, yeni hükümet şekilleri tartışılmaya başlandı. Bu konuda görüşü sorulan eski Başbakanlardan Sadi Irmak, "Kritik şartlar altında yeni bir hükümet kurulması bahis konusu olduğunda, iki ana partinin sorumlu-

(Devamı Sa. 7; Sü: 7'de)

Sıkıyönetim Komutanı Nusaybin'de

Nusaybin'de jandarma ile kaçakçılar çatıştı 6 kişi öldü

NUSAYBİN (THA)

Mardin'in Nusaybin ilçesinde dün sabaha karşı bir grup kaçakçı ile jandarma arasında çıkan si-

(Devamı Sa.7.Sü,4'de)

Acılı Ada İRLANDA

Nuri Çolakoğlu'nun gezi notları

Çarşamba günü AYDINLIK'ta

*

Demirel, Bunların yaptığı 40 yıl unutulmayacaktır derken

*

Ecevit: 1979, köylüler için altın yıl oldu dedi

HABER MERKEZİ

AP ve CHP liderleri seçim gezilerini sürdürürlerken birbirlerine çatmaya devam ediyorlar. Dün Samsun ve Amasya'da konuşan AP Genel Başkanı Demirel, "14 Ekimde, millet kendisini inim

(Devamı Sa.7.sü.4'de)

Seçim öncesi

AMASYA

CHP içindeki kargaşalıktan halk bezmiş

CAN SAN

"Bir Merkezciliktir, bir Baykalcılıktır aldı yürüdü burada. Herkes ayrı havada, selamı sabahı

(Devamı sa.7, sü.5'te)

HALKIMIZA RAPOR

Aydınlık önüne koyduğu hedefi aşacaktır

Günlerden cumartesi, ortalık yeni aydınlanıyor. Sabah saatin 06.30'u. Cağaloğlu'nda bir canlılık var. Kardeşler Han'ın kapısından insanlar heyecanla içeriye giriyorlar. Cağaloğlu'nda sabahın karanlığında sokaklar ıssız olur. Çünkü gazete çalışması saat 10.00 sıralarında başlar. Başlar ve gece 01.00'e kadar aralıksız devam eder. Bu saatlerde gazete çalışanlarının tümünü bıraraya getirmek imkansızdır.

İşte sabahleyin erkenden Aydınlık çalışanları bu yüzden gelirler. Bütün çalışanların biraraya gelebileceği tek elverişli zaman sabahın erken saatleridir. Geçen haftaki bu toplantıda Aydınlık çalışanları kampanyaya ne katabileceklerini kararlaştıracaklardı.

Toplantı bitti sonuç açıklandı. Aydınlık çalışanları 3.704.750 lira toplamaya karar verdiler. Birçok servis koyduğu hedefi aşacağı inancıyla tespitlerini açıkladı. Gazeteyi yeni bir sevinç ve heyecan sarmıştı. Sanki 1.5 yıl öncesi yeniden yaşanıyordu. Aydınlık'ı çıkaranlar ona emek verenler önlerine yeni bir görev koymuşlardı. "Daha güncel ve daha güçlü bir Aydınlık yaratmak" için hem gazeteyi canlı hale getirecek ve güçlendirecek bir araştırma ve fikir toplama çalışmasına girecekler, hem de gazeteyi mali bakımdan güçlendirmek için çaba sarfedecekler.

Aydınlık, çalışanı ve okuyanı ile yeni bir mücadeleye girişti. Herkes dişinden tırnağından artıracak ve daha güncel ve güçlü bir Aydınlık yaratılacak. Sabah toplantısına katılan yüzelliyi aşkın Aydınlık çalışanı bu inançla toplantılarını bitirdiler.

Çalışanlarının mali bakımdan destek olarak çıkardıkları bir gazetedir Aydınlık. Bu anlayış Cağaloğlu'nda bir yeniliktir. Okuyucusunun alınterini severek verdiği bir gazetedir Aydınlık. Böyle olduğu için Türkiye'de bir sestir, bir güçtür.

Aydınlık önüne koyduğu 25 milyonluk hedefi aşacaktır. Neden mi? Çalışanlarının azmi, Türkiye halkının bağımsızlık ve birlik isteği Aydınlık'ın hedeflerine birer birer ulaşmasını sağlıyor.

"Aydınlık hayatımı değiştirdi"

daha güncel daha güçlü Aydınlık daha güncel daha güçlü

Yusuf Çelik

"Aydınlık'ın kampanyası hayatımı değiştirdi. 30 Nisan 1978... Bu tarihi hiç unutmuyorum. Aydınlık çıkıyordu. O gün ben de bu kampanyaya katılmıştım. Bu tarih benim için bir dönüm noktası oldu. Hiç unutmuyorum".

Gözlerinin içi gülen pırıl pırıl bir genç var karşımızda. Bu yıl Şişli Lisesini bitirmiş, İTÜ'yü kazanmış. 20 yaşında. Adı Hakkı Aytok. Merakla soruyoruz; "Ne olmuştu?"

Hakkı Aytok anlatmaya başlıyor:

"Ben bu tarihe kadar, ailesinden kopmuş, her gün baba ve annesiyle kavga eden bir öğrenciydim. Babam demokrat bir insan olmasına rağmen, beni "devrimci" bildiği için, devrimci fikirlerden de nefret etmeye başlamıştı. Ben ise devrimciliği derse girmemek olarak görüyordum. Devrimciliğim, sahte solcularla birlikte okul okul gezerek boykot koymak, kargaşalık çıkarmak, görüşümüzde olmayanları tehdit edip dövmekti. Ailemde kimse beni sevmiyordu. Çevremdeki komşular da sevmezdi. Beni sevenler sadece beraber gezdiğim üç-beş sahte solcu arkadaşımdı. Ama eğer o gün bir adam dövmemişsem, eğer faal olarak değişik görüşteki öğrencilere karşı mücadele etmemişsem onlar da sevmezdi. Babam küçük kardeşime, 'Bari sen şu soytarıya uyma, ben zaten onu evlatlık defterimden sildim' diyordu. Bende büyük bir huzursuzluk meydana gelmişti. Ne biçim devrimcilik bu diyordum, herkes tarafından sevilmemiz gerekirken ailem bile benden nefret ediyor diye düşünüyordum. Yaptıklarımızın devrimcilikle alakası olmadığını artık görüyordum"

"HAYATIM DEĞİŞİYOR"

Hakkı bir an duruyor. İçten bir gülümsemeyle yüzüme bakıyor ve tekrar anlatmaya başlıyor:

"Aydınlık'ın çıkacağı günlerdi. Okulda bazı arkadaşlar yeni çıkacak gazeteyi konuşuyorlar, bizleri de destek olmaya çağırıyorlardı. Benimle de konuştular. Daha sonra sık sık görüştük. Yaptıklarımın hatalı olduğunu gördükçe Aydınlık'ı daha da seviyordum. Eski çevremden kopmak zordu. Dövebilirlerdi, hatta kendilerinden ayrıldığım için öldürülebilirdim bile. Ama bütün bunları göze alarak bu bataktan kurtulmaya karar verdim. Hayatım değişmeye başladı.

"Yeni arkadaşlarımla konuşurken ailemle aramda olan bitenleri de anlatmıştım. Arkadaşlarım çok hatalı davrandığımı söylediler. Madem Aydınlık'a destek olmak istiyorsun, önce ailenin desteğini sağla dediler. Babamla oturup karşılıklı konuşmak benim için o kadar zordu ki. Kendi kendime düşündüm, arkadaşlarım haklıydılar, madem ki hayatımı değiştirecektim o zaman yaşantımdaki bu sorunu da çözmeliydim. Ve kararımı verdim."

"BABAMLA KARŞI KARŞIYA OTURUP KONUŞTUK"

Genç üniversite öğrencisi sanki o günün heyecanını ve mutluluğunu tekrar yaşıyormuşçasına anlatmasını sürdürüyordu:

"Tarih 30 Nisan 1978. Akşam saat 19.00, eve girdim. Babam, annem, lisede okuyan 15 yaşındaki kardeşim ve teyzem evin salonunda oturuyorlardı. İçeri girdiğimde herkes donup kalmıştı. Her seferki gibi somurtmuş bir şekilde değil güleryüzlü ve heyecanlı bir sekilde "merhabalar" deyip boş sandalyeye oturdum. Biraz bekledikten sonra babama, 'baba biraz konuşalım mı?' dedim. Babam verdiğim selamdan ve heyecanımdan bir şeyler sezmişti. 'Gel konuşalım bakalım, ne diyeceksin' dedi. Oturduğum sandalyeyi alarak babamın oturduğu yere gittim. Heyecanlıydım, ilk defa babamla karşıkarşıya oturup konuşuyorduk. İlk sözüm 'Baba benim şimdiye kadar yaptıklarımın devrimcilikle hiç bir alakası yoktu' oldu. O da heyecanlanmıştı. Daha sonra, o sahte solcu çeteden ayrıldığımı anlattım. Aydınlık'ın fikirlerini anlattım. Can güvenliği, öğrenim özgürlüğünü anlattım. Bir devrimcinin ailesiyle nasıl geçinmesi gerektiğini anlattım. 45 milyon halkın birliğinin nasıl sağlanacağını anlattım. Daha önce bu konularda babamla hiç konuşamazdık. Çünkü hiç bir baba oğlunun başka görüşteki insanın kafasını kırmasına iyi ettin demezdi. Çünkü hiç bir baba okumak devrimcilik değildir, devrimcilik, okul okul gezip kargaşalık çıkarmaktır diyen oğlunu sabırlı bir şekilde dinlemezdi. Çünkü hiç bir baba oğlunun başkaları tarafından maşa olarak kullanılmasına müsaade etmezdi. Ama şimdi anlattıklarıma sanırım hiç bir baba karşı çıkmazdı. Babam benim konuşmalarımı sabırlı bir şekilde dinledikten sonra elini havaya kaldırarak "Yarabbim sana şükürler olsun. Şimdi arslan gibi bir evladım var diyebilirim" dedi. Ve beni kucakladı öptü. "Nihayet adam oldun, aklın başına geldi. Şimdi devrimciliği beraber yapalım, haksızlığa karşı beraber mücadele edelim, yurdumuzun bağımsızlığını beraber savunalım, beraber yürüyelim." dedi. Gerçekten eskiden olsa benimle beraber Aydınlıkçıların kafasını kırmak için gelmezdi, okulun kapısını tutup değişik görüştekileri kovmaya gelmezdi. Ama artık beraber yürüyoruz.'

"AYDINLIK EVİMİZE MUTLULUK GETİRDİ"

Neşe içinde anlatmasını sürdürüyordu Hakkı Aytok;

"O akşam evimizde sanki bir bayram havası vardı. Aydınlık bize mutluluk getirmişti. Eskiden babamla kavgalarımızdan bıkan annem de çok sevinmişti. İlk birliği aile içinde nihayet sağlamıştık. Babama Aydınlık'ı anlattım. Aydınlık'ın bütün halkı desteğe çağırdığını söyledim. Babam hemen 500 lira verdi. Küçük kardeşim cep harçlıklarından biriktirdiği parayı ortaya koydu. O günden bu yana da her gün Aydınlık okuyoruz".

"EVE ASILAN KUMBARA"

"Peki" diyorum, "Aydınlık şimdi daha güçlenmek için tekrar halkı desteğe çağırıyor. Bu kampanyayı nasıl karşıladınız". Hemen cevaplıyor;

"Kampanya için oturup ne yapacağımızı konuştuk. En sonunda evimize bir kumbara astık. Evimize gelen dostlar, misafirler kumbaranın üzerine yazılan "Daha Güncel, Daha Güçlü Bir Aydınlık" yazısını okuyorlar. Konuşuyoruz, kampanyayı anlatıyoruz. Evimize gelen ilk misafir otuz lira attı. Küçük kardeşim evdeki gazetelerden kese kağıdı yaparak satıyor. Aldığı paraları kumbaraya atıyor. Babam her gün bir şeyler atıyor. Annemin gelen kadın misafirleri atıyor. Kumbaramız doluyor."

Hakkı Aytok bunları anlattıktan sonra; *"bütün genç arkadaşlarıma bir şey söylemek istiyorum"* diyor.

"Bütün genç arkadaşlarımı birliğe çağırıyorum. Sahte solun veya MHP'nin kışkırtma ve düşmanlık politikalarına alet olmamalarını istiyorum. Benim yaşadığım mutluluk ve sevinci sizlerin de yaşamasını istiyorum. Bir gün mutlaka el ele, kol kola yurdumuzun toprakları üzerinde yürüyeceğimize, aynı sıralarda, aynı dersliklerde yan yana güven içinde okuyabileceğimize inanıyorum. Arkadaşlarıma güveniyorum. Ve onları bağımsızlık ve özgürlük için mücadele eden Aydınlık'ı desteklemeye çağırıyorum."

FİKİR MEYDANI

6136 SAYILI YASADAKİ DEĞİŞİKLİKLER ÜZERİNE BAZI GÖRÜŞLER

M.Altan Heper
Cumhuriyet Savcı Yardımcısı

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkındaki Kanunda yapılan değişiklikler, yürürlüğe girmesi ile birçok çevrede merak uyandırdı. Bu yasa değişikliği ile Türkiye'de her yasaya nasip olmayacak şekilde TV programları yapıldı.

Bu yasa değişiklikleri hazırlanırken, kamuoyunda genellikle, bugün ateşli silahlar taşıyan, bulunduran ve nakledenlere verilen ceza azdır, cezayı artırırsak bu kişiler de suç işlemekten cayarlar, bu tür suçları işleyenler azalır, anarşi de önlenir düşüncesi yayılmıştı.

Ateşli silahlar, çeşitleri ve yeni cezaları

Türkiye'de ateşli silahların yaygın olarak bulundurulması, taşınması bugün için çok doğal karşıladığımız bir olaydır. Halkın silah bulundurmaması taşımaması için bunun siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik şartlarının yaratılması, Türkiye'nin tam anlamıyla özgür ve demokratik bir ülke olması gerekmektedir. Özellikle Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da ortaçağ kalıntısı toplumsal yapı sürdükçe ülkemizde ateşli silah kaçakçılığı ve ticareti canlı bir ekonomik sektör olarak kalacaktır. Bu konu derin ve esas konumuz olmadığı düşünüldüğünden 6136 sayılı değişikliklere dönersek başlıca olarak şunları görebiliriz;

Bu yasada en önemli değişiklikler 12, 13, ve 14. maddede yapılmıştır. 12. maddede ateşli silahlarla, bunlara ait mermileri ülkeye sokan, sokmaya kalkışan, aracılık eden, bu tür silah ve mermileri imal eden, ülkeye sokulmuş ve ülkede yapılmış mermileri bir yerden diğer bir yere taşıyan veya yollayan veya taşımaya bilerek aracılık eden, satan veya satmaya aracılık eden veya bu amaçla silah, mermi bulunduran kişiler, yasa değişikliğiyle beş yıldan sekiz yıla kadar ağır hapis ve onbeşbin liradan altmışbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılmaktadır.

Bu yasa değişikliğinden önce "satan veya satmaya aracılık eden" eski 13. madde ile bir yıldan iki yıla kadar hapis ve yirmibin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılmaktaydı.

Yeni değişikliklerle, sayılan fiiller için örgüt kurma onyıldan onbeş yıla kadar ağır hapis ve ellibin liradan yüzbin liraya kadar ağır para cezasıyla, yine bu fiilleri örgüt kurma dışında iki veya daha fazla kimsenin toplu olarak işlemesi halinde sekiz yıldan oniki yıla kadar ağır hapis cezası ve yirmibeşbin liradan yetmişbeşbin liraya kadar ağır para cezası getirilmiştir.

Buradan açıkça görüleceği üzere ateşli silahların ve mermilerin imali, ülkeye sokulması, nakledilmesi, satılması ve bunlara aracılık edilmesi fiillerinde ayrıca bunların topluluk veya örgütsel olarak işlenmesi halinde verilecek hapis ve para cezalarında büyük ölçüde bir artırma yapılmıştır. Eski cezalar gerçekten suçun ağırlığına göre çok hafif kalmaktaydı, eskiden bir tabanca bulunan sanığa verilen bir yıl hapis cezasıyla kitle katliamında kullanılabilen binlerce metre menzilli otomatik silahı satanlara verilen biryıl hapis cezası büyük bir haksızlık ve eşitsizlik kaynağı idi, yinebir kaç mermi veya bir tabanca yakalanan sanığa verilen bir yıllık hapis cezası ile binlerce tabancayı, tüfeği ülkeye sokan, nakledenlere verilen iki yıllık hapis cezası arasında büyük bir nispetsizlik göze çarpmaktaydı.

Bugünkü değişikliklerin bir diğer özelliği de ateşli silahlar ve mermilerde nitelikleri ve sayıları bakımından bir ayırım yapılmasıdır.

Yine 12. maddenin 4 ve 5. fıkrasında şu hükümler yeralmaktadır.

"Ateşli silahın; tüfek veya seri ateşli kısa sürede çok sayıda ve etkili biçimde mermi atabilen otomatik veya dürbünlü tüfek veya tabancalar veya bu fıkrada sayılanların benzerleri olması ya da bu niteliği taşımayan ateşli silahlar veya her türlü mermilerin miktar bakımından vahim olması halinde yukarıdaki fıkralarda yazılı cezalar yarı oranında artırılarak hükmolunur.

"4. fıkrada niteliği belirtilen ateşli silahlar ile benzerlerinin miktar bakımından vahim olması halinde 1, 2 ve 3. fıkralarda yazılı cezalar bir kat artırılarak hükmolunur."

Bu konuyu tamamlaması yönünden yeni değişikliklerle 13. maddeyi de aktarmakta yarar vardır. "Bu kanun hükümlerine aykırı olarak ateşli silahlarla, bunlara ait mermileri satın alan veya taşıyanlar veya bulunduranlar hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve üçbinliradan beş bin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur."

Buna tekabül eden eski 13. maddede ise ateşli silahları, bunlara ait mermileri satanlar, satmaya yeltenenler, bunlara ait mermileri alanlar, taşıyanlar veya bulunduranlar bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ve beşyüz liradan iki bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılmakta idi.

Yeni 13. maddede eskisinde olmayan şu hükümler de vardır.

"Ateşli silahın; bu kanunun 12. maddesinin 4. fıkrasında sayılanlardan olması ya da silah ve mermilerin sayı ve nitelik bakımından vahim olması halinde beş yıldan sekiz yıla kadar hapis ve yirmibeşbin liradan az olmamak üzere para cezası hükmolunur.

"Ateşli silahlara ait mermilerin pek az sayıda bulundurulmasının veya taşınmasının Mahkemece vahim olarak takdir edilmemesi durumunda hükmolunacak ceza biraydan altı aya kadar hapis ve beş yüzliradan ikibin liraya kadar ağır para cezasıdır."

Yukarıda aktardığımız hükümlerle ateşli silahın tüfek veya seri atışla otomatik tabanca gibi özellikleri olan silah olmaması halinde yurda sokulması, nakledilmesi, satılması bunları gerçekleştirmek için topluluk veya örgüt oluşturulması durumunda verilecek ceza diğer ateşli silahlar için verilen cezalara göre yarıyarıya bazı hallerde bir kat artırılmıştır. Silahın özelliğinden başka "Vahim" sayıca çok olması cezayı artıran bir diğer unsur olmaktadır. "Vahimliğin" nasıl ve hangi ölçülerle tespit edileceği henüz açıklığa kavuşmamıştır. Olay, şartlara hayatın akışına göre değerlendirilip Yargıtayın kökleşmiş içtihatlarıyla bu sorun çözülebilir. Bütün bunları suçun ağırlığı, cezanın caydırıcı özelliği açısından mantıki ve olumlu olarak görmek gerekir.

Aynı maddede suçun işlenmesinde kullanılan her türlü araç ve gerecin zoralımına hükmedilmesi önemli bir boşluğu doldurmaktadır. 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi Hakkındaki Kanunda olduğu gibi bu tür zoralımlar cezanın sonucunu ağırlaştırarak bu işten büyük kazançlar elde edenlere darbeler indirmeye yarayabilir. Sözgelimi büyük bir silah şebekesinin TIR kamyonlarına, atölyelerine el konması gibi.

13. maddede niteliksiz ateşli silahları ve mermileri bulunduranlara verilecek hapis cezasının üst sınırı iki yıldan üç yıla çıkarılmış, alt sınır bir yıl olarak kalmıştır. Otomatik tabanca, tüfek, dürbünlü tüfek gibi nitelikli silahlar ve mermilerde de sayı veya nitelik bakımından vahim olması halinde beş yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası getirilmesi ise uygulama açısından önemlidir.

Türkiye'nin bugünkü gerçekleri açısından durum incelenirse; kırsal alanlarda özellikle Karadeniz de tabanca bulundurma, daha az ölçüde de taşıma yaygın bir suçtur. Şehirlerde ise son yıllarda artan ölçüde bulundurma ve taşıma görülmektedir. Seri atışlı otomatik tabancalar ve tüfekler de genellikle anarşik olaylarda kullanılmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da ise yıllardan beri tabanca mavzer tüfeği köylerde başta olmak üzere hemen hemen her ailenin sahip olduğu "eşya" niteliğindedir.

Toprak ağalarının baskısı, aşiret çatışmaları, mahalli particilik denilen feodal bölünmeler Güneydoğu Anadolu'da köylülerin mavzer bulundurmasını zorunlu hale getirmiştir. Hatta bu çevrelerde son yıllarda Klaşinkof ve Siminof marka otomatik tüfekler, G-1, G-3 model askeri tüfekler de yaygınlaşmaktadır. Bölgenin coğrafi ve askeri özellikleri yüzünden sıkça bulunan mavzer tüfek sayıldığından bu silah için verilen beş yıl hapis cezası kanaatimizce ceza adaletine ters düşmektedir. Mavzer, seri atışı olmayan tek özelliği, uzun menzilli olması olan bir silahtır. Klaşinkof gibi silahlar ise mavzerdenfarklı seri atış yeteneğiyle kitle katliamında etkili olabilecek çatışmalarda belirleyici rolü olan silahlardır. Otomatik tabanca ve bu tür silahların bugüne kadar kullanıldığı yerler, etkileri, atış güçleri düşünülerek verilecek cezanın beş yıl olarak tespiti çok mantıkidir. Fakat mavzer köylülerin (Güneydoğu Anadolu köylülerinin) yoksul kesimlerinin, kimi zaman atadan kalma, belli ölçülerde korunma, can güvenliğini sağlama silahıdır. Bu bakımdan mavzer gibi tüfeklerin cezaları eskiden olduğu gibi asgari bir yıl olarak kalmalıydı. Bu, aynı zamanda köylülerin otomatik tüfeklere olan ilgisini azaltırdı.

Eski yasada olmayan bir diğer hüküm de, az sayıda mermi bulundurulması ve taşınmasında bir aylık hapis cezası verilmesini içermektedir. Eski yasa ile birkaç merminin bulunması halinde bir yıl ceza verilmekteydi.

Salt saldırı ve savunmada kullanılan özel nitelikteki aletler

Yasanın 4. maddesinde öldürme, yaralama, berelemede, salt saldırı, ve savunmada kullanılan özel nitelikteki aletlerin çeşitleri genişletilerek, eski yasada bulunmayan pala, kılıç, kasatura, süngü topuz, topuzlu kamçı, boğma teli veya zinciri, muşta gibi aletlerin yapımı, yurda sokulması, nakledilmesi satılması, taşınması, bulundurulması 14 ve 15. maddelerle bıçaklara verilen cezalarla tecziye edilmektedir.

Bıçaklar ve yeni değişiklikler

Bıcaklar ve diğer kesici, delici, boğucu özel aletlerin yapımı, yurda sokulması, nakledilmesini yeni 14. madde iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ve yirmibeş bin liraya kadar ağır para ceza ile cezalandırmaktadır. Eski yasada bu suçların cezaları, bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası onbin liraya kadar ağır para cezası idi.

Yukarıda sayılan fiiller için eski yasada örgüt oluşturma, topluluk kurma, bıçak ve benzerlerinin sayısının vahim olması cezayı artırıcı hükümler yoktu, değişikliklerle bunlar da sağlandı.

Bıçak ve benzeri özel aletleri satanlar, bulunduranlar vetaşıyanlara verilecek hapis cezasında bir değişiklik yapılmamış, hapis cezası altı aydan bir yıla olarak kalmış, para cezasında artırma yapılarak alt sınır üç bin liraya çıkarılmıştır.

Bu konuda bir diğer yeni hüküm bıçak ve benzerlerinin miktarı ve niteliği vahim sayılırsa, bunları satan, taşıyan, bulunduranlara verilecek cezada bir kat artırma yapılmasıdır. Bu artırma yetkili mercilerin yapımında izin verdikleri bıçak ve benzeri aletleri sayı venitelik bakımından vahim olması halinde kullanma amacı dışında satanlar, satınalanlar, taşıyanlar ve bulunduranlara verilecek cezalara da uygulanacaktır.

Suçüstü hükümlerinin uygulanması

Yasadaki değişikliklerle, yasada yazılı suçları işleyenler hakkında yer zaman sınırlandırılması yapılmadan soruşturma ve yargılama suçüstü hükümleri uyarınca yapılacaktır. Bu hüküm verilecek cezanın etkisini artırmak, suçun işlendiği çevrede adaletin kısa sürede gerçekleştiği düşüncesini yaygınlaştırmak, kısaca bu tür suçlarla daha esaslı mücadele etmeyi önlemek amacıyla konmuştur. Ve yerindedir.

Sonuç

6136 sayılı yasada yapılan değişiklikler eleştirdiğimiz mavzer konusu dışında esas olarak olumludur.

Bugün ülkemizde yasak silah bulundurmanın sosyal temeli hâlâ sağlamdır. Yıllardır süren uygulama ile tek tük silah imalatçıları ve kaçakçıları yakalanmış, yakalananların da piyon kişiler olduğu anlaşılmış, bunların arkasındaki milyarlık etkin ve büyük şebekelerle mücadele edilememiştir.

Yasa değişikliklerinin yurdumuzda huzur ve barışın sağlanmasına hizmet etmesi için, esas perde arkasındaki büyük silah kaçakçılarına yöneltilmesi ve düzgün siyasetler tespiti gerektiği inancındayız.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Bir istifanın hikayesi...

Günün bilmecesi:

'Faruk Sükan, niye istifa etti?

Öyle ya, hükümet konusunda "kraldan fazla kralcı" değil miydi?

Hükümete yöneltilen her eleştiriyi, ilk başta göğüslemeyi görev edinmemiş miydi?

Bunu da DP Genel Başkan Vekili sıfatıyla yerine getirmemiş miydi?

Hatta hükümetin ayakta kalması için, bazı CHP'li bakanlardan fazla itina göstermemiş miydi?

Üstelik daha düne kadar, hükümetin 81'e dek işbaşında kalacağını bizzat kendisi söylememiş miydi?

Öyleyse bu ani istifa da neyin nesiydi?

İstifa gerekçelerinde belirttiğine göre, bu bir rejim meselesiydi.

Mevcut hükümetle bunalımdan çıkmak mümkün değildi.

Peki ama, bu bunalımlar bugünün işi değildi ki.

Dün de aynı bunalımlar ülkenin gündemindeydi.

Acaba o zaman Sükan nerelerdeydi?

Nerelerde olacak, Ecevit'in dizinin dibindeydi!

O halde Sükan'ın birdenbire istifasının nedeni neydi, neydi, ne ?

Bizce istifa nedeni hayli değişikti. Şöyle ki:

Kendisi; Konya'da belirli bir oy potansiyeline, seçmen kitlesine sahipti.

Onu; geçen dönem meclise gönderen de bu seçmen kitlesiydi.

İşte bu seçmen kitlesi, işbaşındaki iktidarın icraatından memnun değildi.

Nitekim 14 Ekim seçimlerinde, Konya'da AP adayını destekleyeceğini Sükan'a bildirmişti.

Sükan, önceleri bu karara direnmiş ve seçmen kitlesini CHP adayını desteklemeleri için ikna etmek istemişti.

Çünkü kendi seçmen kitlesinin AP'yi desteklemesi, Ecevit'le arasındaki ilişkiyi zedeleyecekti.

Ne var ki Sükan, seçmen kitlesine söz geçirememişti.

Hepsinden önemlisi, Demokratik Partinin Konya'daki tabanı ile Ankara'daki tavanı, hükümetin düşürülmesini ve CHP-AP işbirliğine gidilmesini istemekteydi.

İş bu şartlar altında Sükan, iki şıktan birini tercih etmekle yüzyüze geldi.

Ya kendi seçmen kitlesine sırt çevirecek ve siyasi hayatı Konya'da bitecekti.

Ya da hükümetin düşüşünü kolaylaştırmak için bakanlıktan istifa edecekti.

Ardından da, etkili çevrelerin (!) gerçekleştirmek istedikleri geniş tabanlı bir hükümette muhtemelen bir görev yüklenecekti.

Düşündü, taşındı, ve sonunda ikinci şıkta karar kılıp, istifa etti.

Bizim emektar kulisçi "görünmez adamın" kapalı kapılar ardından aktardıklarının ışığı altında "Faruk Sükan'ın istifa hikayesi" özetle böyleydi.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)Açık açık, dosdoğru(konuşmak). 2)Hint kenevirinden çıkarılan bir uyuşturucu madde - Tersi bir ısıtma aracı. 3)Bir harfin okunuşu - Tebrik etmek. 4)Tamamlayıcı yedek parça veya süs unsuru - Avrupa'da bir ulus. 5)Özel ayakkabılarla yarışılan suni atletizm zemini. 6)Kimyada Magnezyum' un simgesi - Turunçgillerden bir meyva. 7)Oyuk açma işi - Akıl - İki dağ arasında kalan ve çoğu bir akarsu ile sulanan alanlara denir. 8)Bir soru sözcüğü - Sunma, sunuş - Elinden sık sık ufak tefek kazalar çıkan kimse.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1)İki günde tamamlanan on kademeli atletizm yarışması. 2)Japonya'da bir liman kenti - Bir harfin okunuşu. 3)Kimyada Brom'un simgesi - Tersi telgrafçılıkta kullanılan, çizgi ve noktalardan oluşan alfabe. 4)Bir tenis aleti - Şaşırma belirten bir ünlem. 5)Tersi iplik sarılıp mekiğe takılan zıvana. 6)Sovyetler Birliği'nin doğu sınırında yaşayan bir azınlık milliyet. 7)Tersi bir giyim eşyası. 8)Tersi bir para birimi. 9)Boyun eğen (eski dil) - Hindu inanışında yok edici ve yaratıcı olarak kabul edilen ve çok kollu olarak temsil edilen kurban tanrısı. 10)Olduğundan fazla göstermek, mübalağa etmek. 11)Bir emir - Evin bir bölümü. 12)Müzikte dur işareti - Beyin ile vücut, vücut ile dış dünya arasında haberleşmeyi sağlayan ince uzun lifler.

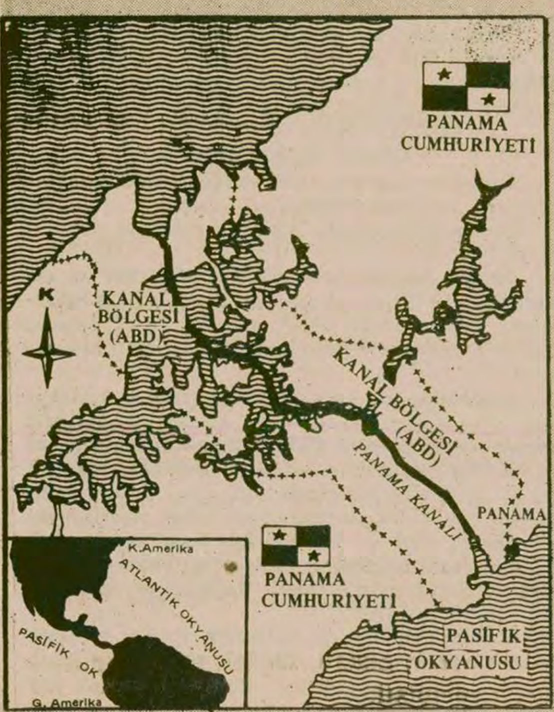
DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	S	O	R	U	İ	Ş	A	R	E	T	İ	■
2	E	S	İ	R	P	A	Z	A	R	I	■	C
3	F	■	V	■	İ	R	■	S	Ü	P	E	R
4	A	R	A	P	■	K	E	T	■	A	K	H
5	L	A	Y	I	K	■	Ş	I	K	■	I	S
6	E	L	E	G	Ü	N	E	K	A	R	Ş	I
7	T	U	T	A	M	A	K	■	S	İ	M	■
8	■	Y	■	R	E	Y	■	H	A	S	E	R

Panamalılar, 1978'de ABD Senatosu tarafından onaylanan "Panama Kanalı Anlaşması"nı kutluyor.

SORUN ÇÖZÜLMEZSE

Panama hükümeti, kanal yönetimini almaya kararlı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Panama hükümeti, ABD Temsilciler Meclisi, Panama Kanalı konusundaki yasa tasarısını onaylamazsa 1 Ekimden itibaren kanalın yönetimini ele alacağını açıkladı.

Temsilciler Meclisinin kararına ilişkin bir basın toplantısı düzenleyen Panama Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, "Biz 1 Ekim'den itibaren bölgeye girmeye başlayacağız. Kanal bölgesindeki çıkarlarımızı korumaya kararlıyız. Hiç kimse bizi durduramaz" dedi.

Hatırlanacağı gibi ABD Temsilciler Meclisi kanalın iki ülkenin ortak yönetimine girmesi konusundaki yasa tasarısını reddetmişti.

Geçtiğimiz haziran ayında ise ABD Temsilciler Meclisi Panama Kanalı anlaşmasını görüşmek üzere 149 yıldır ilk kez gizli bir toplantı yapmıştı. Toplantıda, anlaşmada değişiklik yapılması önerisi 200'e karşı 220 oyla reddedilmişti. Ancak değişiklik önergesinin reddedilmesine rağmen, anlaşmanın yürürlüğe konabilmesi için Temsilciler Meclisinin bir kez daha oylama yaparak anlaşmayı uygun bulması gerekiyordu. Daha sonra yapılan oylamada ise yasa tasarısı onaylanmıştı. Panama Hükümeti Senato ve Temsilciler Meclisi üyelerinden oluşacak uzlaştırma kurulunda ele alınması beklenen yasa tasarısı görüşmelerinde soruna bir çözüm bulunamazsa, ABD'nin uluslararası bir riske gireceğini belirtti.

YENİ ATAMA

Öte yandan Anadolu Ajansının haberine göre Panama Kanalındaki Amerikan Kuvvetleri Komutanlığına General Wallace Nutting atandı. Nutting'in halen Almanya'daki 3.Amerikan Zırhlı Tümeninin komutanı olduğu belirtildi.

General Nutting görevini, 1 Ekimde emekliye ayrılacak olan General Dennis Mcauliffe'den devralacak.

Panama Kanalının geçmişi ve yapılan anlaşmalar

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Panama Kanalının inşasına 19. yüzyılın sonlarında Kolombiya ile Fransa arasında yapılan bir anlaşmayla başlandı. O sırada Panama Kolombiya'nın bir eyaletiydi. Ne var ki İspanya ile savaşa giren Fransa kısa bir süre sonra kanalın inşaat masraflarını karşılayamaz oldu.

O yıllarda Latin Amerika'da yayılmaya başlayan ABD bu fırsatı kaçırmadı. 1903'te Panama Kolombiya'dan ayrıldı. 6 Kasım 1903'te ise ABD, Panama Devletini tanıdığını açıkladı.

Panama ve ABD hükümeti 1974'te, kanal bölgesi üzerine yapılacak görüşmeleri yönlendirecek sekiz ilke üzerinde anlaşmaya vardılar. ABD'ye karşı 70 yıldır mücadele eden Panama halkı 7 Eylül 1977'de ABD hükümetini yeni bir kanal anlaşması imzalamak zorunda bıraktı. 'Panama Kanalı Anlaşması''nı ABD Senatosu, 20 Nisan 1978'de onayladı.

Yeni anlaşmaya göre ABD, 2 bin yılına kadar kanal bölgesinden birliklerini çekecek, üç yıl sonra ise Panama hükümeti kanal bölgesinde kendi yasalarını uygulayabilecektir.

Böylece kanalın, Ekim 1979 yılında iki ülkenin yönetimine girmesi kararlaştırıldı. Kanal 1999 yılına kadar her iki ülkenin üyelerinden oluşan 'Panama Kanal Komisyonu'' tarafından yönetilecekti.

Ancak ABD Temsilciler Meclisi, önceki gün bu konudaki yasa tasarısını reddetti.

Küba'daki Sovyet askerleri sorunu "gizli-kapaklı" çözülecek

● **ABD'nin önerisi: Askerlerin bir bölümünü danışman kadrosuna alın, bir bölümünü de gizlice Rusya'ya götürün**

WASHİNGTON (AA)

Küba'daki Sovyet askerlerinin iki süper devletin başına dert olduğu ve ABD'nin, Moskova'ya sorunu iki süper devletin itibarını sarsmayacak tarzda ve ''Gizli kapaklı'' biçimde çözülmesini önerdiği öğrenildi.

ABD Dışişleri Bakanlığı, Amerikan önerisinin Sovyetler tarafından kabul edilmesi halinde, dünya kamuoyuna açıklanmayacağını ve işin ''üstü örtülü'' biçimde çözüleceğini ve resm sonucun sadece ABD Kongresine sunulacağını açıkladı.

Amerikan önerisi, Küba'daki 2 ila 3 bin Sovyet askerinin bir bölümünün, bu ülkede anlaşmalar çerçevesinde bulundurulan danışmanlar kadrosuna geçirilmesi, geri kalanın da gizlice Sovyetler Birliği'ne gönderilmesi esasına dayanıyor.

Bu arada Sovyet askerlerinin kullandıkları silahlar da Küba ordusuna hibe edilecek. Sovyet askerlerinin elinde zırhlı araçlar ve top bataryalarının bulunduğu bildiriliyor.

Öte yandan bu konuda 15 gündür Washington'da yürütülmekte olan görüşmelerin önümüzdeki günlerde New York'a kaydırılacağı ve BM Genel Kurulu için bu kentte buluşacak olan ABD ve Sovyet Dışişleri Bakanlarının sorunu kendi aralarında tartışacakları öğrenildi.

Bilindiği gibi bundan kısa bir süre önce ABD Küba'daki Sovyet askeri varlığını dünya kamuoyuna açıklamış, buna karşılık Sovyetler Küba'da sayıları 1960'lardan bu yana değişmemiş olan danışmanlar bulundurduğunu öne sürmüştü.

Filistinliler, İsrail ve Falanjistlerin saldırısını püskürttü

● ABD önce İsrail'in saldırısından kaygı duyduğu, sonra da Lübnan'a bir saldırı olmadığı yolunda çelişkili açıklamalar yaptı

TEL AVİV/BEYRUT

İsrail birliklerinin, önceki gün akşam saatlerinden itibaren Güney Lübnan'ın orta kesiminde, Nabatiye'de bulunan Filistin karargahının 15 kilometre güneyinde bulunan Hardali köprüsüne kadar ilerlediği bildirildi.

Nabatiye kenti yakınlarında bulunan Filistinlilerin oluşturduğu ''Ortak Birlikler''in askeri sözcüsü, yaptığı açıklamada, bu hareketin İsrail kuvvetlerinin ülke içlerine doğru ilerleyeceklerinin habercisi olduğunu söyledi.

Sözcü bu arada, Nabatiye kenti yakınlarında bulunan Filistinlilerin direnişi sürdürdüklerini açıkladı.

Öte yandan, İsrail'in giriştiği saldırıların geri püskürtüldüğü, İsrail tarafından yapılan ateşkes çağrısını Filistinlilerin kabul ettiği de gelen haberler arasında.

İsrail kaynakları ise Lübnan'a saldırının gerçek dışı olduğunu ve ateşkes çağrısı diye bir şeyin sözkonusu olamayacağını ileri sürdüler.

Siyasi gözlemciler de, İsrail'in bu saldırılara, Kudüs'te meydana gelen ve iki kişinin ölümü, elli kişinin de yaralanması ile sonuçlanan bomba olayına misilleme olarak giriştiğini ifade ediyorlar.

Bu arada İsrail saldırısının hemen ardından Lübnan Başbakanı Selim El Hoss ile FKÖ Lideri Yaser Arafat'ın bir görüşme yaptıkları da bildirildi. Çarpışmalar sırasında meydana gelen can kaybı konusunda bilgi verilmedi.

ÇELİŞKİLİ AÇIKLAMA

ABD Dışişleri Bakanlığı ise iki çelişkili açıklama yaptı. İsrail saldırısının başlangıcında, İsrail'in Güney Lübnan'a girdiğini belirterek, bundan kaygı duyduğunu açıklayan Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, ikinci açıklamalarında Güney Lübnan'daki çatışmalara İsrail birliklerinin katılmadıklarını ileri sürdüler.

MISIR'DA YENİ DAİRE

Öte yandan Mısır Dışişleri Bakanlığında "İsrail'le İlişkileri Normalleştirme Dairesi" kurulmasının kararlaştırıldığı bildirildi.

'El Ahram'' gazetesinin Dışişleri Bakanı Butros Gali'ye dayandırdığı haberinde dairenin başkanlığına Taha Mahcub'un getirildiği belirtildi.

Amerikan yanlısı kukla Park rejimine karşı yapılan bir gösteri.

Seul'de 800 kişi rejime karşı gösteri yaptı

SEUL (AA)

Seul rejiminin Devlet Başkanı Park Cung Hi'nin istifa etmesini isteyen ve Seul Üniversitesinde gösteri yapan 800 kişi, polisin saldırısına uğradı.

Öğrencilere ve halka karşı göz yaşartıcı bomba kullanan polis, öğrencilerin ve halkın iki saat süren direnişinden sonra gösteriye engel olabildi.

Gösteri sırasında öğrenciler 1975 yılında çıkarılan olağanüstü durum yasasının kaldırılmasını, 1972 yılında Sıkıyönetim sırasında yapılan Anayasanın değiştirilmesini isteyen sloganlar bağırdılar.

Gösteri sırasında altı öğrenci polis tarafından gözaltına alındı.

1975 yılında çıkarılan olağanüstü durum yasasına göre, "Ulusal güvenlik ve birlik açısından" tüm gösteriler ve siyasal eylemler yasaklanabiliyor

ATİNA'NIN RUS GEMİLERİNE SAGLADIGI KOLAYLIGIN TARTIŞMALARI...

Yunanistan'a göre ABD'nin kaygıları yersiz

● Karamanlis, Rusya ile "dostluk" anlaşması imzalayacak

ATİNA (AA)

Yunanistan hükümeti, Sovyet ticaret gemilerine Syros Adasında liman ve havuzlanma kolaylıklarından yararlanma olanağı sağlayan anlaşmaya, Amerikan hükümetinin gösterdiği tepkiyi "haksız ve kabul edilemez" olarak niteledi.

Yunanistan hükümet sözcüsü bu açıklamayı, NATO üyesi bazı ülkelerin, sözkonusu anlaşma hakkında bilgi istemeleri üzerine yaptı. Sözcü,"Anlaşmanın yapılmasında gözönünde tutulan kıstaslar sadece ticari ve ekonomiktir ve hiç bir şekilde siyasal değildir'' dedi.

KARAMANLİS'İN MOSKOVA GEZİSİ

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis 1-5 Ekim tarihlerinde Sovyetler Birliği'ni ziyaret edecek.

Karamanlis, Sovyetler Birliği ile iki önemli anlaşma imzalayacak. Bunlardan biri ''Dostluk'' anlaşması. Diğer anlaşma ise ticari ilişkileri içeriyor. Buna göre Yunanistan, Sovyetler Birliği'nden, Bulgaristan üzerinden, elektrik, ham petrol ve doğal gaz alacak.

Karamanlis ayrıca Çekoslovakya'yı ziyaret edecek.

● Karamanlis Rusya'dan sonra Macaristan ve Çekoslovakya'ya gidecek

Muzorewa, İngiliz önerilerini kabul etti

LONDRA

İngiltere'nin başkenti Londra'da sürmekte olan Rodezya görüşmelerinde, Salisbury hükümetinin başpiskopos Abel Muzorewa, İngiltere'nin bağımsız bir anayasa yapılması yolundaki önerisini "ilke olarak" kabul ettiklerini açıkladı.

Muzorewa, düzenlediği basın toplantısında, anayasanın yapılmasına karşılık, kendilerine uygulanan ekonomik yaptırımların derhal kaldırılmasını ve kendilerinin tanınmasını istedi.

Bu arada İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington Muzorewa'nın kendi önerilerini kabul etmesini "büyük bir gelişme" olarak nitelerken, Yurtsever Cephe bunun, barış getirmeyeceğini belirtti.

BİR BEYAZ PARLAMENTER ÖLDÜRÜLDÜ

Salisbury'daki askeri yetkililer, beyaz parlamenter Theunis de Klerk'in, çiftliğinde, arabasına yerleştirilen patlayıcı madde ile öldürüldüğünü açıkladı Klerk, aynı zamanda 7 yıldır süren gerilla savaşında hayatını kaybeden ilk ırkçı parlamenter.

Geçen hafta da Muzorewa'nın arkadaşı siyah parlamenter Terence Mashambanhaka öldürülmüştü.

Yetkililer, öldürme olaylarının Yurtsever Cephe gerillaları tarafından gerçekleştirildiğini söylediler.

Fransa, Bokassa'ya sığınma hakkı tanımadı

FRANSA (AA)

Fransa, Orta Afrika'nın devrik "imparatoru" Bokassa'ya sığınma hakkı tanımadı.

Kansız bir darbeyle devrildikten sonra cuma gecesi Fransa'nın 'Evreuks'' askeri havaalanına inen, ancak Fransa'nın sığınma hakkı tanımaması üzerine yakıt ikmali yapan Bokassa'nın uçağının Libya'ya gideceği sanılıyor.

Bu arada askeri havaalanında Bokassa'nın bulunduğu uçağa gazeteciler ve meraklılar yaklaştırılmadı, ayrıca babasını görmek isteyen Bokassa'nın oğlunun da babasıyla görüşmesine izin verilmedi.

DACKO'NUN AÇIKLAMASI

Orta Afrika Cumhuriyetinin yeni Devlet Başkanı David Dacko, ülkesinin bütün ülkelerle iyi ilişkiler kurmak amacında olduğunu belirtti. Dacko bu açıklamayı Bangui'de bulunan büyükelçilere hitapettiği konuşmasında yaptı.

halkların dünyası

Çigdem Kömürcüoğlu

Kamboçya, BM ve TRT

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu önceki akşam Demokratik Kamboçya hükümetinin Kamboçya'nın yasal temsilcisi olduğunu bir kere daha onayladı. Karar, 35 aleyhte oya karşı 71 oyla, yani bire karşı iki oyla kabul edildi. Sovyetler Birliği ve Vietnam'ın Heng Samrin yönetimini kabul ettirme çabaları bir kere daha yenilgiye uğrarken, varolma mücadelesi veren Kamboçya halkı ve hükümeti önemli bir siyasi başarı kazandı.

Kamboçya'nın yasal temsilcilerinin Birleşmiş Milletlerdeki yerlerini korumaları son derece sevindiricidir. Ama BM kararı bundan da öte bir öneme sahiptir. BM Genel Kurulu aldığı kararla kukla cepheler kurarak bir ülkeyi işgal etme yöntemini mahkum etmiştir. Bu, Kamboçya'nın sınırlarını aşan bir kazanç ve başarıdır. Ülkeler arasındaki ilişkileri orman kanunlarıyla düzenleme çabası darbe yemiştir. İflas eden, Vietnam ve Sovyet blokunun demagojilerle, işgali ve saldırganlığı haklı gösterme ve onaylatma girişimidir.

Bu noktada bir örnek vermek istiyoruz. Fransa, Kamboçya'nın kurtuşundan bir süre sonra ülke içinde katliam yapıldığı gerekçesiyle Demokratik Kamboçya hükümetiyle ilişkileri kesti. Bugün de Fransa'nın Demokratik Kamboçya ile resmi ilişkisi yoktur. Ne var ki önceki gece yapılan oylamada Fransa, Birleşmiş Milletlerde Demokratik Kamboçya hükümetinin temsil edilmesi yönünde oy kullanmıştır. Örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bloksuzlar Zirvesinde de bazı ülkeler Demokratik Kamboçya hükümetinin uygulamalarına katılmasalar da Kamboçya'da bir devletin egemenliğinin ve bağımsızlığının sözkonusu olduğunu belirterek Vietnam işgaline karşı çıkmışlardır.

Ülkemizde bugüne kadar Vietnam'ın Kamboçya'yı işgal etmesi ve Demokratik Kamboçya hükümetini devirerek kukla bir hükümet kurması çeşitli demagojilerle gözlerden gizlenmeye çalışıldı. Demokratik Kamboçya hükümeti karalanarak Vietnam işgalinin açık propagandası yapıldı. Bu da olmazsa mesele, "Sovyet ve Vietnam yanlısı Heng Samrin'le, Çin yanlısı Pol Pot arasında bir çekişme" olarak gösterilmek istendi. Türkiye kamuoyu bir ülkenin işgali karşısında tarafsızlaştırılmaya çalışıldı.

TRT de bu konuda anlaşılmaz bir tutum içindedir. TRT, Birleşmiş Milletlerin Demokratik Kamboçya hükümetinin, Kamboçya'nın yasal temsilcisi olduğunu onayladığını haber verirken bile Demokratik Kamboçya hükümetinden "Devrik Pol Pot yönetimi" olarak söz etmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda tartışmanın özü Vietnam'ın işgalinin meşru görülüp görülmemesi etrafında cereyan ederken, TRT, sorunu "Kamboçya'yı Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Vietnam yanlısı yeni Heng Samrin ve Çin yanlısı Pol Pot yönetiminden hangisinin temsil edeceği konusunda anlaşma sağlanamaması üzerine oylamaya başvuruldu" şeklinde yansıtmıştır. Yine TRT, ne Demokratik Kamboçya temsilcisinin, ne diğer ülke temsilcilerinin konuşmalarına yer vermezken, nedense yalnızca Vietnam temsilcisinin "Nikaragua'daki Somoza, İran'daki Şah ve Uganda'daki İdi Amin yönetiminin artık Birleşmiş Milletlerde temsil edilmediği" demagojisini kaydadeğer görmüştür. Türkiye halkına bunu duyurmuştur. TRT yönetimi, Nikaragua halkının Somoza'yı, İran halkının Şahı devirmesiyle, Vietnam tanklarının Demokratik Kamboçya hükümetini devirmesi arasında nasıl bir fark bulunduğunu bilmemekte midir? Türkiye'nin en etkili yayın kurumu olan TRT biraz daha ciddi olmak zorundadır.

Parlamentolararası Birlik FKÖ'yü tanıdı

CARACAS (AA)

Caracas'ta çalışmalarını sürdüren Parlamentolararası Birlik Kongresi Filistin Kurtuluş Örgütünü, Filistin halkının tek temsilcisi olarak tanımaya karar verdi.

Kongreye sunulan karar tasarısında Filistin ile İsrail'de sivil halka karşı girişilen tedhiş eylemleri kınandı. Tasarıda, ayrıca bölgede kalıcı bir barışın sağlanması için Filistin halkının kendi kaderini tayin etmesi ve kendi devletini kurması hakkının tanınması gerektiği vurgulandı. Tasarı 288 çekimser, 110 aleyhte oya karşılık 494 oyla kabul edildi.

ARAFAT ROMA'DAKİ KONFERANSA KATILMAYACAK

FKÖ Başkanı Yaser Arafat'ın önümüzdeki hafta Roma'da yer alması beklenen ve Filistin sorununu konu alan bir özel konferansa katılmayacağı, kendisini Politik Büro Başkanı Faruk Kaddumi'nin temsil edeceği bildirildi.

KREISKY'NİN AÇIKLAMASI

Öte yandan Arafat'ın kasım ayı başında Lizbon'u ziyaret edeceği ve bu kentte açılacak olan FKÖ bürosunun açılışında hazır bulunacağı Portekiz'de yayınlanan "Diario De Noticias" gazetesi tarafından bildirildi.

Bu arada Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky Mısır'da yayınlanan "El Ahram" gazetesine verdiği demeçte, Filistin Kurtuluş Örgütünün Filistin halkının tek temsilcisi olduğu görüşünü tekrarladı.

5 kıtadan KISA HABERLER

ETİYOPYALI BİR BAKAN ÖLDÜRÜLDÜ, BİRİ YARALANDI

ABU DABİ (AA)

Bir Eritre gerilla temsilcisi Etyopya'nın Başkenti Adis Abeba yakınlarında meydana gelen çarpışma sırasında Etyopyalı bir bakanın öldürüldüğünü, Etyopya İçişleri Bakanı Lema Gutema'nın da yaralandığını açıkladı.

Birleşik Arap Emirlikleri Resmi Haber Ajansı, olayın Adis Abeba'dan 50 kilometre uzaklıktaki Debre Zeit'te meydana geldiğini, saldırı sırasında öldüğü öne sürülen bakanın enformasyon ile görevli Devlet Bakanı olduğunu bildirdi.

GANA'DA PAZARTESİ GÜNÜ SİVİL YÖNETİME GEÇİLİYOR

AKRA

Gana'da pazartesi günü sivil yönetime geçiliyor.

Geçtiğimiz haziran ayında baskıcı General Akuffo yönetimine karşı küçük rütbeli subaylar ayaklanmışlar ve bir darbe gerçekleştirmişlerdi. Darbenin liderliğini yapan yüzbaşı Jerry Rawlings, eski rejimin yöneticilerinden hesap sorulacağını ve ülkede serbest seçimlerin yapılacağını açıklamıştı. Haziranda yapılan seçimleri "Ulusal Halk Partisi" kazanmıştı.

Haziran ayında gerçekleştirilen darbeden bu yana ülkeyi, askeri bir yönetim idare ediyor.

ANGOLA'DA YENİ DEVLET BAŞKANI GÖREVE BAŞLADI

LİZBON (AA)

Angola'da Başkan Agostinho Neto'nun ölümü üzerine Devlet Başkanlığına getirilen 37 yaşındaki yeni Başkan Jose Eduardo Dos Santos önceki gün yemin ederek göreve başladı.

Portekiz Haber Ajansının verdiği habere göre, bir petrol mühendisi olan Dos Santos, aynı zamanda Angola'nın ilk Dışişleri Bakanlığını da yaptı, daha sonra da Planlama Bakanlığına getirildi.

İSPANYA'DA İDAM VE ÖMÜR BOYU HAPİS CEZALARI KALDIRILIYOR

MADRİD (AA)

İspanya'da idam ve yaşam boyu hapis cezalarını kaldıran yeni ceza yasası hükümet tarafından kabul edildi.

Parlamentoda görüşüldükten sonra kesinleşecek olan yasa, cezai ehliyet yaşını 18'den 15'e indiriyor, ayrıca kürtajı suç saymaya devam ediyor.

konuklarımız

Yol-İş Fon Holding ve MAYSAN olayı

Şule Balaban

Gazetelerde "Maysan Amortisör Fabrikasında işçi atıldı", "Maysan'da İşçiler Direnişe Geçti", "Maysan'da Lokavt İlan Edildi" haberlerini okudukça utançtan yüzüm kızarıyor ve içimden gidip o işçilerden teker teker özür dilemek geliyor. Çünkü bir işçi olmama rağmen 40 binde bir de olsa, onca işçinin işsiz kalmasında benim de bir işveren payım var diyorum.

Yanlış anlamadınız, bir işçi olmakla birlikte ben de 40 bin karayolcu arkadaşım gibi Maysan işçilerinin işvereneyim. Ama çok şükür ki, bu berbat düzende kurtuluşumu, buna rağmen sahibi bulunduğum çeşitli kuruluşlardaki işçilerin sırtından kâr sağlamaya bağlamıyorum.

Hikaye çok eskidir ve Yol-İş Federasyonu'na üye işçilerin yılan hikayesidir.

İşkolumuz gereği işçiler büyük ve pahalı makineler kullanırlar. Bu nedenle işçiler sendika nezdinde "Hasar Fonu" adıyla bir fon oluşturmuş ve bu fonda biriken paralarla yaptıkları hasarların bir kısmını tazmin etmeye başlamışlardı. Fakat ücretlerden yüzde hesabıyla kesilen paralarla toplanan bu fon, ücretler arttıkça büyüdü. Sonunda "İş Riski Fonu" adı altında yeni bir fona dönüştürüldü. 1978 toplusözleşmesine kadar aylık ücretlerimizin yüzde 3'ü her ay bu fonda toplandı. 1978 sözleşmesiyle bu rakam yüzde 2 işveren, yüzde 2 işçiden olmak üzere yüzde 4'e yükseltildi. Artan ücretlerle birlikte 40-50 bin işçinin fonda biriken kesintilerinin toplamı önce milyonları, sonra yüz milyonları buldu. Fonda biriken paranın yüzde 10'u mecburen hasar tazminatlarına ayrıldı. Geri kalanı ise milli ekonomiye katkı adına çeşitli yatırımlara akıtıldı. Federasyona bağlı sendikaların ve federasyonun ortaklığıyla Yol-İş Holding diye bir şirket kuruldu. Federasyon yöneticileri Holding yöneticileri oldu. Holdingin işleri için 30 kadar personel istihdam edildi. Ve Holding çeşitli kuruluşlara, fondan aktarılan paralarla hisse senedi alarak hepimiz adına ortak oldu. ortağı olduğumuz şirketlerin başında Bursa'daki Maysan Amortisör Fabrikası, Kayseri Çinkur Çinko Sanayii, Antalya Ankon Meyva Suyu Fabrikası, Trabzon Karsusan Balık Unu Fabrikası geliyor. Yöneticilerimiz buralarda toplusözleşmelere işveren tarafı olarak oturdular. Vehbi Koç'un çinko ithaline karşı Çinkur'u korumak, rakip firmalara karşı kuruluşlarımızı öne geçirip daha fazla kâr sağlayabilmek için çırpındılar durdular. Holding kuruluşlarının reklamını yapmak için yılbaşlarında yatırımları tanıtan renk renk takvimler dağıttılar. Amaçları çok kâr edip, üyelerine bol kâr payı dağıtıp hepimizin hayat düzeyini yükseltmekti (!) Patronların evi arabası varsa bizim de olacaktı. Biz de artık sürünmekten kurtulup beyler gibi yaşayacaktık. Buna karşı çıkanlar (böyle münafıklar da vardı) ancak işçinin hayat şartlarının iyileşmesini istemeyen işçi düşmanları olabilirdi.

Böylece federasyon ve sendika yöneticilerimiz sendikacıdan ziyade sermayedar gibi düşünmek ve çalışmak zorunda kaldılar. Örneğin sözleşmemizin başlaması yöneticilerin Romanya'ya prefabrik konut yatırımında inceleme gezisine gitmeleri yüzünden gecikti.

Şimdi gelelim sorunun işçiler yönünden ele alınışına:

Bir defa federasyon üyesi olduğumuz sürece Holdinge hissedar olup olmamak bizim elimizde değil. Maaşımız elimize geçmeden kesiliyor. Beş senedir yatan paralarımız karşılığı herhangi bir kar dağılımı yapılmadığı gibi emekli olan arkadaşlarımız kesilen paralarını bile tam olarak geri alamıyorlar. Üstelik bugün bu kuruluşlardan alınan hisselerin aldığımız fiyata dahi satılamayacağını, çünkü bu yatırımların zararda olduğunu öğreniyoruz. Kısacası 300 milyon liramız çarçur edilmiştir.

Bütün bunların üzerinde, hepsinden önemli ve vahim olanı ise bu uygulama ile sendika örgütlerinin varlık nedeni inkar edildi, işçinin işçi olmaktan çıkarak sömürülmekten kurtulacağı iddia edilerek üyelerin kurtuluş yolu karartılmaya, sınıf ve mücadele bilinci köreltilmeye çalışıldı. İşçinin birbirini sömürerek, yani bindiği dalı keserek selamete çıkacağı umudu yayıldı.

Uzun zaman işçilerin çoğu böyle bir kesintiden, bu kesintinin nerelerde nasıl kullanıldığından bihaberdi. Yavaş yavaş durum daha geniş işçi kesimi tarafından öğrenildi ve muhalefet yaygınlaştı. 1977 Yol-İş Federasyonu kongresinde çok sayıda delege fonda biriken paraların konut kooperatiflerinde kullanılması gereğinde birleştik. Kararlar Komisyonu bu doğrultuda rapor hazırladı, rapor uzun tartışmalardan sonra oylamaya sunuldu ve çoğunlukla kabul edildi.

Ancak daha sonra nasıl bir okus pokus olduğunu hâlâ tam bilemediğimiz biçimde, Genel Kurul kararı yeniden Yönetim Kurulunda görüşülmeye açıldı. Genel Kurulda yanlış oylama yapıldığı söylendi. Tüketim kooperatiflerinde kullanılmak üzere üye başına biner lira gönderilerek iş kapatıldı ve yatırım uygulaması devam etti.

1979 yazına gelindi ve federasyon yönetimi işçilerin senelerdir vurguladığı gerçeği kendi pratiğiyle açık seçik gördü. Yüzde 44 hissedar olduğu Maysan Amortisör Fabrikasında tensikat yapıldı, işçiler direnince lokavt uygulandı. Şimdi öğrendiğimiz kadarıyla Yönetim Kurulu Maysan'daki hissesini elden çıkarmaya ve diğer ortakların da lokavtı kaldırması için çaba sarfetmeye karar almış. Sonuç, kurulun 19-24 Eylül tarihleri arasında Kıbrıs'ta yaptığı toplantıda belirlenecek.

Zararın neresinden dönülse kârdır diyerek Federasyonun bu girişimini olumlu karşılıyoruz. Ancak bunu bir tek Maysan'da yapmak nihai çözüm değildir.

Dileriz, Kıbrıs toplantısı, Federasyonun, örgüt varlığını inkar eden bu uygulamanın tümden son bulduğunu bizlere duyursun.

Demiryollarında çalışan 45 bin işçinin yarısından fazlasının eline ayda 5 bin liranın altında para geçiyor. Demiryolu işçileri, Bakanlar Kurulunun grevi 90 gün ertelemesinin artık tahammül sınırlarını aştığını söylüyorlar. (fotoğraf: AYDINLIK)

Bakanlar Kurulunun demiryolu grevini toplam 90 gün ertelemesini protesto etmek için

Demiryolu işçileri pasif direnişe geçiyor

İŞÇİ SERVİSİ

Bakanlar Kurulunun Devlet Demir Yollarında DYF-İş tarafından alınan grev kararını 2 ay daha ertelemesi üzerine, özellikle Sıkıyönetim bölgeleri dışındaki demiryolu işçilerinin pasif direnişe geçecekleri bildiriliyor. Bu arada Bakanlar Kurulunun erteleme kararı üzerine bir açıklama yapan Eskişehir Demiryolu İşçileri Sendikası Başkanı ise "sorunu bilinçli ve gerçeklerden kendisini soyutlamayan asil demiryolu işçisi çözümleyecektir" dedi.

GÖRÜŞMELERDEN SONUÇ ÇIKMAZSA, SORUNU İŞÇİLER ÇÖZECEK

Hatırlanacağı gibi Türk-İş'e bağlı DYF-İş Sendikası ile TCDD İşletme Müdürlüğü arasında sürdürülen ve 45 bin demiryolu işçisini kapsayan toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine sendika grev, işveren ise lokavt kararı almıştı. Sendikanın grev kararı ise Bakanlar Kurulu tarafından 1 ay ertelenmişti. Bu sürenin 19 Eylül günü dolması üzerine Bakanlar Kurulu demiryolu grevini 2 ay daha ertelediğini açıkladı.

Erteleme kararı üzerine bir açıklama yapan Eskişehir Demiryolu işçileri Sendikası Başkanı Muhittin Yılmaz şöyle dedi:

"Amacımız hakkımız olan sosyal haklara evet dedirtmektedir. Uzlaştırma Kurulundan da bir sonuç çıkmadığı takdirde, sorunu bilinçli ve gerçeklerden kendisini soyutlamayan asil demiryolu işçisi çözümleyecektir. Bir sendika olarak bizler elimizden geleni yapıyoruz. Kesinlikle işçinin sömürülmesine karşıyız."

Eskişehir Demiryolu İşçileri Sendikasının bazı yetkilileri ise, geçtiğimiz hafta içinde ikramiyelerini alamadıkları gerekçesiyle işçilerin yaptığı yarım günlük direnişi hatırlatarak, bunun TCDD işverenine bir ders olması gerektiğini belirttiler.

Bu arada DYF-İŞ Genel Sekreteri Ömer Sönmez grev erteleme kararı hakkında gazetemize şunları söyledi:

"Hükümetin erteleme kararı üzerine dün üst mahkemeye dava açtık. Yürütmeyi durdurma kararı halen geçerli.

Yüksek Uzlaştırma Kurulu, anlaşmazlık maddelerinin çokluğu yüzünden tarafların kendi aralarında görüşmelerine devam etmesine karar vermişti. Toplantılar halen devam ediyor."

SIKIYÖNETİM BÖLGELERİ DIŞINDA PASİF DİRENİŞE GEÇİLEBİLİR

Öte yandan öğrenildiğine göre, tepkilere yol açan Bakanlar Kurulu kararı nedeniyle bazı bölgelerde demiryolu işçileri işi yavaşlatma eylemine başlayacaklar. Pasif direniş eylemlerinin özellikle Sıkıyönetim bölgeleri dışında yapılacağı söyleniyor. Pasif direnişin fazla mesaiye kalmamak ve pazar günleri çalışmamak şeklinde uygulanacağı belirtiliyor.

Demiryollarında işçiler genellikle 8 saatten fazla çalışmaktadır. Ayrıca toplusözleşmeye göre her yıl 15 Pazar çalışması gereken demiryolcular, genellikle pazar günleri de işe gelmektedir. Bu nedenle 45 bin demiryolu işçisinin normal çalışma düzenine dönmesi, demiryolu ulaşımını geniş ölçüde etkileyecek.

Hatırlanacağı gibi, 1977 yılında da, toplusözleşmedeki uyuşmazlık nedeniyle İstanbul bölgesindeki demiryolu işçilerinin fazla çalışmamak şeklinde uyguladıkları pasif direniş hayatı geniş ölçüde etkilemişti.

DYF-İş Federasyonuna bağlı çeşitli sendika yetkilileri de, toplam 90 günü bulan grev ertelemesinin sabırlarını taşıracağını ve federasyonun kendine göre bazı tedbirler almasını beklediklerini söylüyorlar.

GÖRÜŞMELER SÜRÜYOR

Öte yandan öğrenildiğine göre DYF—İş ile TCDD yöneticileri arasında görüşmeler sürüyor. 35 madde dışında anlaşmanın sağlandığı, sendikanın ikinci yıl haklarının "eşel-mobil" sistemine göre belirlenmesi talebinde ısrar ettiği, fakat buna rağmen 1. yıl için sözleşmenin imzalanabileceğini belirttiği bildiriliyor.

Bordrolar yalın gerçeği ortaya koyuyor

Demiryolu işçilerinin yüzde 50'den fazlası 5 bin liranın altında ücret alıyor

HİLMİ KURUTAŞ *(19 yıllık demiryolu işçisi ve 2 cocuk babası)*
Eline gecen net para: **4 624 TL**

BİLAL YILDIRIM *(14 yıllık demiryolu işçisi ve 2 çocuk babası)*
Eline gecen net para: **5 044 TL**

İSMET EROL *(14 yıllık demiryolu işçisi ve 1 çocuk babası)*
Eline geçen net para: **5 705 TL**

HALİL SÖZER *(29 yıllık demiryolu iscisi)*
Eline geçen net para: **6 258 TL**

Bir demiryolu ustası:

1963 yılında, 2 oda bir holden ibaret evin kirasını ödemek için, 49 saat 55 dakika çalışması yeterken, aynı evin kirası için 1979 Mayısında 105 saat 40 dakika çalışmak zorundadır.

1963 yılında, bir kilo zeytin alabilmek için 1 saat 54 dakika çalışması gereken işçi, aynı zeytini 1979 Mayısında almak için 3 saat 23 dakika çalışmak mecburiyetindedir.

1963 yılında, bir kilo et almak için 3 saat çalışması yeterli olan işçinin aynı eti 1979 Mayısında alabilmesi için 5 saat 46 dakika çalışması lazımdır.

ve 1963 yılında, 17 saat 38 dakikalık çalışmasıyla bir çift erkek ayakkabısı alan demiryolu Uzman Ustası şimdi aynı ayakkabıyı almak için 35 saat 52 dakika çalışmak zorunda bulunmaktadır.

Eskişehir Organize Sanayı Bölge Müdürlüğünde grev başladı

ESKİŞEHİR(AA)

Eskişehir Organize Sanayii Bölge Müdürlüğü ile Türk-İş'e bağlı Tes-İş Sendikası arasında 16 aydır sürdürülmekte olan sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık çıkması üzerine grev uygulamasına gidildi.

Grev konusunda bir açıklama yapan Eskişehir Bölgesi Tes-İş Sendikası Başkanı Hasan Türkmen, işverenin sendikalarına üye olan işçileri memur yapmak istediğini söyledi. Türkmen, haklarını alıncaya kadar bir yandan grevi sürdüreceklerini, diğer yandan işverenle görüşmelere devam edileceğini de bildirdi.

Bilindiği gibi sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca alınan grev kararına işverenin başvurusu üzerine mahkeme tarafından tedbir kararı konmuş, ancak sendikanın itirazı ile oluşturulan bilirkişi çalışanların işçi olduğuna karar vermişti. Daha sonra mahkeme grev üzerindeki tedbir kararını kaldırmıştı.

TÜMAŞ işvereni sendikalaşan işçilere baskı yapıyor

ANKARA (ÖZEL)

Tez Büro-İş Sendikası Genel Sekreteri Turan Barut bir açıklama yaparak TÜMAŞ işvereninin işçilere baskı uyguladığını bildirdi. Turan Barut şöyle dedi:

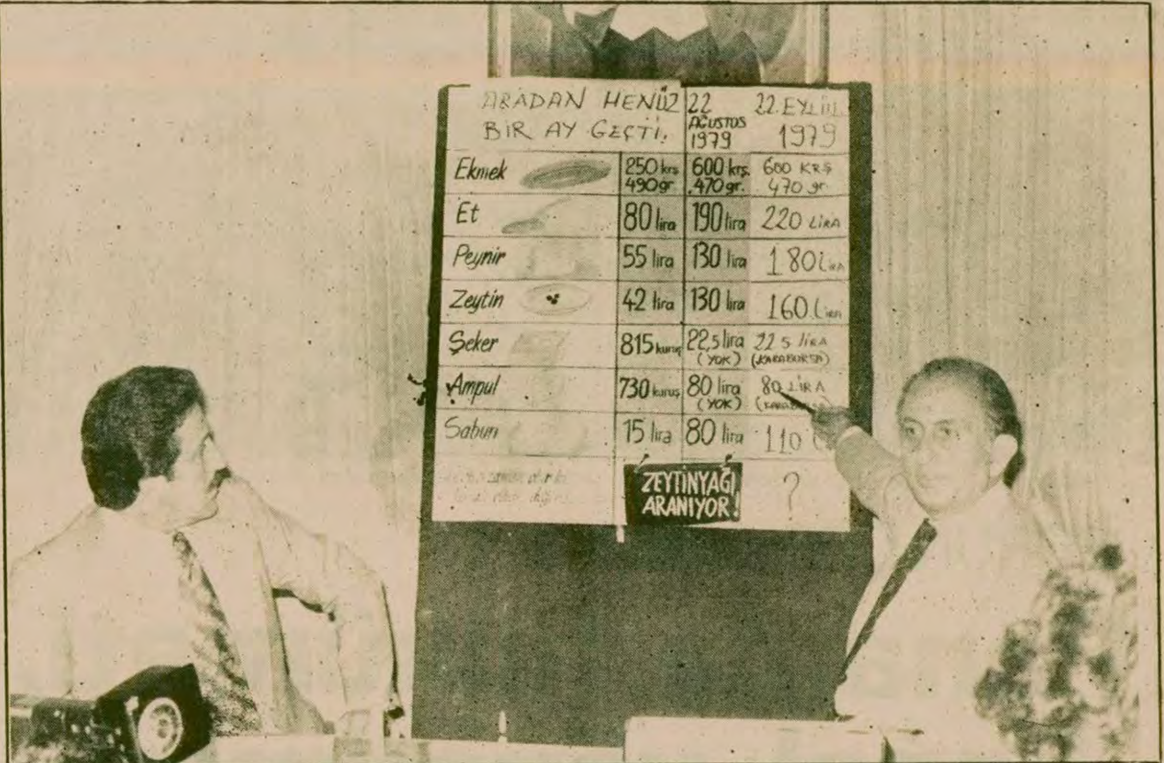
"Bir hukuk devleti olan ülkemizde işçilerin sendikal haklarına saygı göstermeyen ve çağdışı yöntemlerle baskı uygulamalarına başvuran işverenlerin bu tür girişimleri, işçilerin kararlı tutumları karşısında sonuçsuz kalacaktır. İşverenlerin bu çağ dışı uygulamalarına mutlaka bir son verilecektir."

Bu arada Tez Büro-İş Sendikasının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Küçük Sanayi ve Geliştirme Genel Müdürlüğü ile toplu iş sözleşmesi imzaladığı öğrenildi.

İki yıl süreli olan toplusözleşmeyle işçilerin ücretlerinde birinci ve ikinci yıllar için 3 bin 500'er lira artış sağlandığı bildirildi. Ayrıca yılda üç maaş tutarında ikramiye ve her yıl için 100 lira kıdem zammı alındığı da belirtildi.

KENT HABERLERİ

AP İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk: Son zamları ve yokları eleştirerek İstanbul'da kuruyemiş gibi silah, cephane satıldığını söyledi.

Mum ışığında basın toplantısı yapan Cindoruk:

"Silah ve cephane kuruyemiş gibi satılıyor"

ABDULLAH KURTAY

Adalet Partisi İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk, dün İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında Ecevit'e meydan okuyarak, son zamları ve yokları eleştirdi. Cindoruk, İstanbul'da "kuruyemiş gibi silah ve cephane satıldığını" soyledi.

Basın toplantısı başladığı sırada, elektriklerin kesilmesi üzerine mum ışığında yapılan toplantıda hükümeti uzunca eleştiren AP İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk, halkın en zorunlu ihtiyaç maddeleri olan et, peynir, zeytin, sabun, pirinç ve kuru fasulyenin de artık lüks yiyeceklere karıştığını belirterek, özetle şunları söyledi,

"Yurdumuzda ekonomik cinayet işleniyor. Katil bu hükümettir. Cinayet aleti pahalılıktır. Memur bu hükümet döneminde fakirleşti. 22 ay içinde memur maaşlarına iki katsayı eklenmiş; fiyatlar 12 katsayı artmıştır

"Bu hükümetten önce 1977 yılında, evli, bir çocuklu, 14 dereceden maaş alan bir memur iki aylık maaşı ile bir televizyon alabiliyordu. Bugün beş maaşı ile ancak alabiliyor. Aynı memurumuz, 1977 maaşı ile isterse altmış kilo et alabilirken bugün 26 kilo et alabiliyor.

"İstanbul'da kiralar 22 ayda 4 ila 5 misli artmıştır. Kiracı da mal sahibi de perişandır. Hükümet, bütün beş bin lira basmayı çözüm görmüştür. Bu enflasyon devam ederse kısa bir süre sonra on bin ve yirmi bin liralık küpürler de görebiliriz.

"Sabit gelirlinin gelirini yüzde 70 artırdık diyen hükümet, IMF'ye verdiği niyet mektubunda bu artışı yüzde 20 ile sınırladık diyebilmiştir. Yalanın bu kadar resmisi olmaz."

ECEVİT MERTSE İSTANBUL'A GELİR DE KONUŞUR

Konuşmasının son bölümünde Başbakan Bülent Ecevit'e meydan okuduğunu belirten AP İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk sözlerini şöyle bitirdi,

"Ecevit mertse İstanbul meydanlarına ve caddelerine 1977'nin sloganları ile gelsin. Akgünler desin, hakça düzen desin, ucuzluk desin. İstanbul halkının cevabı stadyumlardaki tezahüratı bile bastırır.

"İstanbul'da kış geliyor. Bu kış sobalar tütmeyecek, kaloriferler yanmayacak. Mazot ve linyit şimdiden yok olmuştur. Ekmek karaborsaya düşecektir. Elektrikler günde 7-8 saat kesiliyor. Sanayici, esnaf ve aileler perişandır. 22 ayda sadece İstanbul'da yüz binin üzerinde işçi işten çıkarılmıştır. Üç büyük otel ve altı un fabrikası kapanmıştır. Binden fazla fabrika ve atölye faaliyetine son vermiştir. Gecekondu ticareti Mafianın ve anarşistlerin eline düşmüştür.

"Anarşi İstanbul'da eşkiyalık devrini hortlattı. Bazı semtlerde caddenin bir kaldırımından diğerine geçmek mümkün değildir. Silah ve cephane kuru yemiş gibi satılıyor. Mataracı sektörü her geçen gün zenginleşiyor. İstanbul açık bir şehir olmuştur."

Gazhane halkı: «Lağım suyu değil terkos istiyoruz»

İSTANBUL(ÖZEL)

Gazhane deresi, Talatpaşa Mahallesine bağlı Öztoprak sokağını ortadan ikiye bölüyor. Sokağın başına kadar gelmiş kanalizasyon künkleri, burada açık kalan ağzından dereye lağım sularını boşaltıyor. Gazhane halkı "15 yıldır akar lağım suları, buna alıştık, herhalde belediyenin künkleri yetmedi" diyor.

"Yıllardır susuzluktan kavrulduk, ama daha beteri geldi böylece başımıza" diyor Gazhane halkı. Özellikle kış aylarında sular yükselince lağımın karıştığı dere suyu içme suyuna sızıyor. Gazhane halkı böylece lağım suyu içmeye başlıyor.

"Yetkililere başvurmadınız mı?" diye sorduğumuzda güldüler. Başbakanlığa kadar dilekçe yollamışlar. Ezbere söylediler. En son 7 Haziran 1979'da başvurmuşlar. Dosya numaraları 79/18954.

Mahalle halkından Nuri Akkuş "Mahalleli toplandık. 170 imza ile birlikte belediyeye başvurduk. Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne, Başbakanlığa dilekçe yazdık. 30 milyon lira tahsis ettiklerini kısa zamanda halledeceklerini söylediler. Fakat hiç bir girişimde bulunmadılar. Bakın cocuklarımızın rengi bile yok, sık sık hastalanırlar" dedi.

"Halsizliğin, beniz solukluğunun, kısa süreli baygınlığın, kusmanın, mide bulantısının hemen herkeste görüldüğünü belirten mahalle halkı, 'Bu sorunumuzun çözülmesini dört gözle bekliyoruz. İstediğimiz çok değil. Lağım suyu değil, terkos istiyoruz" dediler.

Baltacılar Fırınında toplu sözleşme lafta kalıyor

İSTANBUL(ÖZEL)

Küçükköy Esentepe'de bulunan Baltacılar Ekmek Fırınında çalışan işçilere toplusözleşmede yer alan birçok sosyal hak ve mesai ücretleri ödenmiyor. Ayrıca işçilerin yarısı da sigortasız çalıştırılıyor. Haklarını alamayan işçiler geçen yıl bir dilekçeyle Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurdukları halde durumda herhangi bir değişiklik olmadı.

Mardin'de Apocu şeflerden biri yakalandı

Cengiz Ayhan'ın İstanbul'daki eylemleri saptandı

HABER MERKEZİ
11 Eylülde Mersin'de yakalanan komando Cengiz Ayhan geçtiğimiz günlerde İstanbul'a getirilerek İstanbul'da, işlediği sucların saptandığı açıklandı. 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının açıklamasında "Güvenlik kuvvetlerince yapılan çalışmalar sonucunda 11 Eylül 1979 günü Mersin'de güvenlik kuvvetlerince yakalanan sağ eylemci kesime mensup Cengiz Ayhan'ın o bölgede işlediği belirlenen suçlardan ayrı olarak; 1-9 Eylül günü İstanbul Şehremini Tekirdağ Öğrenci Yurdu önünde Cuma Oruç'un öldürülmesi, 2 - 3 Ekim 1978 günü Taksim–Sarıyer seferini yapmakta olan belediye otobüsünün silah zoruyla kaçırılması, yolculardan Suat Koçer, Haluk Tandoğan ve Sercan Bilgeser'in alınıp Okmeydanı semtine götürülerek, bunlardan Suat ile Haluk'un öldürülmesi, Sercan Bilgeser'in ağır yaralanması, 3–7 Nisan günü Sultanahmet semtinde Türkiye Emekçi Partisi Genel Başkanı Mihri Belli'ye öldürmek kastiyle ateş edilerek bu şahsın ağır yaralanması olaylarının faillerinden olduğu tespit edilmiştir" denildi.

Sıkıyönetim Komutanlığının açıklamasında komando Cengiz Ayhan'ın suç ortaklarından Ali Bilir'in tutuklu olduğu, Mustafa Polat, Kemal Ata ve Behçet Kederoğlu'un ise halen firarda olduğu belirtildi.

GERCÜŞ'TE APOCU ŞEFLERDEN ABDÜLHAMİT AVCI YAKALANDI

19.9.1979 günü Gercüş'te öğretmenlik yapan Apocu şeflerden Abdülhamit Avcı'nın evinde yapılan bir aramada, banyo sobasında Kürdistan İşçi Partisine (KKP) ve Apoculara ait bildiriler yakalandı. Apocuların Gercüş bölge sorumlusu olan lise öğretmeni Abdülhamit Avcı suçüstü yakalanarak Sıkıyönetime gönderildi.

Abdülhamit Avcının bölgede Apocuların en ileri gelenlerinden biri olduğu, Batman'daki faaliyetlerde de etkin rol oynadığı bildirildi.

KÜÇÜKKÖY'DE KUNDURACI DÜKKANINA PATLAYICI MADDE ATANLARDAN BİRİ YAKALANDI

Küçükköy Cengiz Topel Caddesi üzerinde bulunan Mahmut Uysal'a ait kunduracı dükkanına patlayıcı madde atan dört kişiden biri güvenlik kuvvetlerince yakalandı. Dün saat 12.00 sıralarında meydana gelen olay sırasında dükkanda geniş ölçüde hasar meydana geldi.

Silivrikapı'da dün silahlı dört kişinin saldırısına uğrayan Mehmet Parlak adlı bir genç de kolundan tabanca kurşunu ile yaralandı.

HASKÖY'DEKİ PATLAMADA BİR ÖĞRENCİ YARALANDI

İstanbul'un Hasköy semtinde bir evde meydana gelen patlamada Gazanfer Öktan adlı öğrenci çeşitli yerlerinden yaralandı.

Sütlüce Mahallesi Dereiçi Sokak 103 sayılı konutta meydana gelen patlamada yaralanan Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencisi Öktan, Okmeydanı Hastanesinde tedavi altına alındı.

Patlamanın olduğu evde yapılan aramada çok sayıda patlayıcı madde yapımında kullanılan madde bulundu. Yetkililer patlamanın bomba yaparken meydana geldiğinin anlaşıldığını belirttiler.

TİKKO'CULAR POLİSLE ÇATIŞTI

İstanbul'un Kadıköy Hasanpaşa semtinde duvarlara slogan yazan TİKKO'cular olay yerine güvenlik kuvvetlerinin gelmesi üzerine ateş açarak olay yerinden kaçtılar.

Bu olaydan yaklaşık üç saat sonra İncirlik Bostanspor Kulübü binasından devriye gezen güvenlik kuvvetlerine ateş açıldı. Karşılıklı çatışma sonunda Arif Sakar adlı TİKKO'cu kasığından yaralı olarak yakalandı. Haydarpaşa Numune Hastanesine kaldırılan Bakar'ın üstünden 7.65 mm çapında iki tabanca, 9 mm. çapında 5 tabanca şarjörü, bir kutu içinde 25 adet 7.65 mm. çapında mermi bulundu.

Aydınlık okudukları gerekçesi ile gözaltına alınan iki kişi daha sonra serbest bırakıldı

İSTANBUL(ÖZEL)
Kasımpaşa'da Aydınlık gazetesi okuduğu için iki inşaat işçisi 1. Şube polisleri tarafından 30 saat gözaltında tutuldu.

Gazetemizi okudukları için önce Kasımpaşa Karakoluna getirilen Mürsel Doğan ve Kemal Dündar adlı inşaat işçilerinin üzerinde Aydınlık gazetesi destek kartları çıkması üzerine 1. Şubeye getirildi. Burada 30 saat gözaltında tutulan işçilere bazı polisler kendilerinin de solcu olduğunu fakat 'maocu faşist' olmadıklarını söyleyerek baskı yaptılar. İşçilere gazetemizi okumamaları ve destek kampanyasına katılmamaları için de baskı yapan polisler, daha sonra hiç bir suçları olmayan iki devrimciyi 30 saat gözaltında tuttuktan sonra Kasımpaşa Karakoluna getirerek oradan serbest bıraktı.

TİKP BEYOĞLU İLÇESİNİN AÇIKLAMASI

Olayla ilgili olarak basına bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Beyoğlu İlçesi kanunsuz olarak gözaltında tutulan iki devrimcinin partilerinin taraftarı olduğunu belirterek girişilen kanunsuz tutumu protesto etti. Açıklamada gazete okuyanların gözaltına alınarak, anarşinin önlenemeyeceği görüşü anımsatılarak, "yetkilileri bir kez daha uyarıyoruz" denildi.

Kartal'da bir gemide yakalanan kaçak mallarla ilgili operasyonda bazı polislerin tutumu kınandı

İSTANBUL (ÖZEL)
Gümrük Muhafaza Memurları Yardımlaşma Derneği Genel Başkanı Taylan Bancı basına yaptığı açıklamada 19 Eylülde yüzmilyonlarca lira değerindeki kaçak malın yakalanması operasyonu sırasında, bazı güvenlik kuvvetlerinin tutumunu kınayarak, gümrüklerde yapılacak operasyonlarla ilgili Gümrük ve Tekel Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının genelgelerinin yapılan operasyon sırasında Istanbul Em. Müd. Narkotik Şubeye bağlı bazı polislerce çiğnendiğini söyledi.

Taylan Bancı, açıklamasında 19 Eylül günü Kartal'da bir gemi içinde yakalanan kaçak mallarla ilgili operasyon sırasında bazı polislerin gümrük muhafaza memurlarına hakaret ettiğini ve yasal olmayan bir tutumla memurların silahlarına da el konulduğunu, arkadaşlarının 30 saat süreyle olay mahallinde tutulduğunu, güvenlik kuvvetlerinin durumu müdürlüğe bildirmek isteyen memurlara da izin vermediğini söyledi.

Bancı açıklamasının sonunda; "Biz, emniyet örgütü ile karşı karşıya getirilmemizin maksatlı olabileceğini düşünüyor, yurtsever dürüst polis ve gümrük muhafaza görevlilerini daha titiz ve birlikten yana olmaya çağırıyoruz. Silahlı zabıta kuvvetleri arasındaki birliği bozan bu tür davranışları şiddetle kınıyor, sorumlu görevliler hakkında gerekli işlerin yapılmasını bekliyoruz" dedi.

Ankara'da 11 komando silahlarıyla yakalandı

ANKARA
Ankara'nın Aydınlıkevler ve Dikmen semtlerinde çeşitli saldırı olaylarına katılan onbir komando beş tabanca ve 135 mermi ile yakalandılar.

Ankara Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre Dikmen semtinde sol eğilimli kişilere silahla saldıran ve birçok eyleme katılan üç tabanca ve 135 mermi ile yakalanan komandoların adları şöyle; Cemal Topsakal, Cemil Beldek, Ali Haşut, Yakup Haşut, Sabahattin Ata, Ömer Çil ve Burhan Duran.

Açıklamada yakalanan komandoların Ülkücü Gençlik Derneğine yasadışı başkan olarak Ömer Çil'i seçtikleri, yakalanan silahlardan birisinin en son olarak Yenimahalle'de Recep Hakan Özyıldız'ın yaralanması olayında kullanıldığının belirlendiği kaydedildi.

AYDINLIKEVLER'DEKİ OPERASYON

Aydınlıkevler'de Ankara'nın bazı semtlerinde silahlı eylemlere karışan dört komando güvenlik kuvvetlerince yakalandı. Yakalanan Nevzat Öztürk, Erkan Karaçayır, Biçer Yıldırım ile Orhan Sipahioğlu'nun evlerinde yapılan aramada iki tabanca üç şarjör ile 9 mermi bulundu.

Ankara Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre yakalanan komandoların gerçekleştirdikleri eylemler şunlar; "1 Eylül günü Türközü Ziya Oralay Cami durağında Hüseyin Kula isimli kişinin evine ateş açılması. 7 Eylül günü Aydınlıkevler'de Şehit Mustafabaş Caddesinde etrafa ateş açılması, 8 Eylül günü Türközü Umut Mahallesinde Bayram Çelik'in evine ateş açılması, 11 Eylül günü Çinçin semtindeki Saray Pastanesinde oturan iki kişiye ateş açılması, 12 Eylül günü Aydınlıkevler Çevre Sokakta tabanca ile ateş açılması, 32 Ağustos günü Saimekadın semtindeki Ahmet Bakır'ın evinin kurşunlanması.

Yakalanan komandolar gönderildikleri Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alındılar. Aydınlıkevler semtinde bir süredir halkı rahatsız eden komandoların yakalanmaları için çalışmaların sürdürüldüğü açıklandı.

Antalya Cezaevinde isyan çıktı

- Hükümlüler 14 gardiyanı rehin aldılar.
- Isteklerini Adalet Bakanına anlatacaklarını beirttiler

ANTALYA(ÖZEL)
Antalya Kapalı Cezaevinde mahkumlar dün sabah saat 07.00'den itibaren 14 gardiyanı da rehin alarak direnişe geçtiler. Mahkumlar çeşitli sorunlarının çözümü için Adalet Bakanıyla bizzat görüşmek istiyorlar.

Cezaevindeki yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve Antalya dışından gelen bir hükümlünün geri gönderilmesi için yapıldığı öğrenilen eylem, olaysız sürüyor.

Antalya Valisi ve yetkililerinin Adana'da bulunan Adalet Bakanı Mehmet Can ile ilişki kurdukları bildiriliyor. İçişleri Bakanlığının, üç dört gün de geçse müdahelede bulunulmaması, güvenlik kuvvetlerinin içeriye girmemesini istediği bildiriliyor.

Türkiye'nin itirazı sonuç vermedi

KIBRIS KONUSU BM GENEL KURUL GÜNDEMİNDE

- Türkiye'nin, konunun Özel Komisyonda ele alınması önerisi 8'e karşı 74 oyla reddedildi
- Türkiye'nin önerisini sadece Suudi Arabistan, Malezya, Endonezya, Bangladeş, Somali, Pakistan ve Yukarı Volta destekledi

NEW YORK
Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Kıbrıs konusunun gündeme alınması benimsendi.

Türkiye, konunun Genel Kurul gündeminden çıkarılarak, Özel Siyasi Komitede ele alınmasını istemişti. Bu öneri, önceki gün Gündem Komitesinde reddedilmişti.

Genel Kurulda ele alınan Türkiye'nin önerisi, yapılan oylamada 8'e karşı 74 oyla reddedildi. 32 ülke çekimser oy kullanırken, 42 ülke oylamaya katılmadı.

Geçen yıl benzer oylamada, sadece Türkiye ve Pakistan lehte oy kullanmışlardı. Bu yıl ise bunlara, Suudi Arabistan, Malezya, Endonezya, Bangladeş, Somali ve Yukarı Volta da katıldı.

Fransa aleyhte oy kullanırken, diğer Batılı ülkeler, İslam ülkeleri ve bazı Üçüncü Dünya hükümetleri ya çekimser kaldılar ya da oylamaya katılmadılar.

Bu durumda, Kıbrıs konusu, öncelikle Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda ele alınacak, daha sonra da büyük bir ithimalle, Özel Siyasi Komiteye devredilerek, orada Kıbrıs Türk yönetimine söz hakkı tanınacak.

BUTEFLİKA FORMÜLÜ

BM Genel Kurulunda Kıbrıs sorunu, 1974 yılından bu yana, Cezayir Dışişleri Bakanı Abdülaziz Buteflika'nın ortaya attığı ve "Buteflika formülü" diye anılan bir yöntemle görüşülmektedir. Bu formüle göre, Rum yönetimi temsilcisinin Genel Kurulda, Kıbrıs sorunu ile ilgili bir konuşma yapmasından sonra, sorun, Özel Siyasi Komitenin bir oturumunda ele alınmakta ve iki toplum temsilcisi görüşlerini açıklamaktadır.

BM Genel Kurulunun bu yılki toplantısında da Kıbrıs sorununun aynı yöntemle ele alınması bekleniyor.

ÖKÇÜN NEW YORK'A GİDİYOR

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, BM Genel Kurulunun 34. dönem toplantısına katılmak üzere, 24 Eylül günü New York'a gidiyor. Ökçün'ün beraberinde, Dışişleri yetkilileri ve parlamenterlerden oluşan bir heyet bulunuyor.

Ökçün, 1 Ekim günü BM Genel Kurulunda bir konuşma yapacak. Ayrıca, New York'ta bulunduğu süre içinde, üye ülkeler dışişleri bakanları ile de ikili görüşmelerde bulunacak.

Olayı duyan işçi aileleri, fabrikanın önüne doluştular. Kimi çocuğunu kimi kocasını soruyordu. "Ne istiyorlar bu kafirler" diyorlardı. Güvenlik kuvvetleri çoğunu zorlukla teselli ederek fabrikadan uzaklaştırdı. (Fotoğraf: Yusuf ÇELİK)

İGD'liler Demir Döküm'e saldırdı, 25 işçi yaralandı

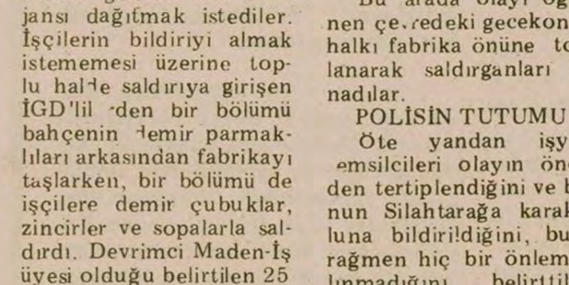
Şakir ESER: "Şimdiye kadar zorbalıkla bir yere varıldığı hiç görülmemiştir."

Ramaz DANEL: "Ne olduğunu anlamadan başımıza taşlar ve demir parçaları yağdı".

Tevfik KUŞ: "Ne yapsalar da biz Devrimci Maden-İş'te kenetleneceğiz"

Kamber GÜNEY: "Olayı önceden tertiplemişlerdi".

İSTANBUL(ÖZEL)
Maden-İş yanlısı İGD'liler, Türk Demir Döküm işçilerine saldırarak 25 işçiyi yaraladılar. Yaralılardan 23 işçi Eyüp Sosyal Sigortalar Hastanesinde tedavi edildiler. Ağır yaralı iki işçi ise hastaneye yatırıldı.

İşçilerin giriş-çıkış saati olan 15.00 sıralarında Maden-İş 14. Bölge binasından çıkan yüze yakın İGD'li, fabrikanın önüne gelerek Maha Ajansı dağıtmak istediler. İşçilerin bildiriyi almak istememesi üzerine toplu halde saldırıya girişen İGD'lilerden bir bölümü bahçenin demir parmaklıları arkasından fabrikayı taşlarken, bir bölümü de işçilere demir çubuklar, zincirler ve sopalarla saldırdı. Devrimci Maden-İş üyesi olduğu belirtilen 25 işçi çeşitli yerlerinden yaralandı. İşçilerden ikisinin ağır yaralı olduğu bildiriliyor.

Olayı duyan fabrika içindeki işçilerin kapı önüne çıkması üzerine saldırganlar kaçtı. Olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleri, fabrika çevresinde bulunan 9 kişiyi yakaladı. Saldırıdan sonra Silahtarağa sırtlarına doğru kaçan saldırganların izlendiği ve saldırının başını çektiği işçiler tarafından bildirilen İGD'li militanların da aranmaya başlandığı bildirildi.

Bu arada olayı öğrenen çevredeki gecekondu halkı fabrika önüne toplanarak saldırganları kınadılar.

POLİSİN TUTUMU

Öte yandan işyeri temsilcileri olayın önceden tertiplendiğini ve bunun Silahtarağa karakoluna bildirildiğini, buna rağmen hiç bir önlem alınmadığını belirttiler. Devrimci Maden-İş yetkilileri de sözleşme öncesinde Maden-İş'in provokasyonlara hız verdiğini söylediler ve ilgilileri bu konuda uyardılar.

Bilindiği gibi Demir Döküm işçileri geçen yıl toptan Maden-İş Sendikasından istifa etmiş bağımsız Devrimci Maden-İş'e geçmişti. Bu süre içinde Maden-İş ve İGD'li militanlar defalarca Demir Döküm işçilerine saldırmış, saldırılardan birisinde Demir Döküm işçisi Adem Toygan'ı şehit etmişlerdi.

2 yağ firmasının ayçiçek yağına kolza karıştırdığı belgelendi

ABDULLAH KURTAY
Türkiye'de yağ kuyrukları uzayıp giderken, yediğimiz bütün yemeklik yağların içine, bileşiminde sağlığa büyük ölçüde zararlı olan erusik asit bulunan ıslah edilmemiş kolza yağının karıştırıldığı açıklandı.

Bu konuda, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda İşleri Genel Müdürlüğü 'gizli' bir raporla, Ticaret Bakanlığına ilginç bir uyarıda bulundu.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Ticaret Bakanlığına yolladığı 29 Ağustos 1979 tarihli ve üzerine 'gizli' diye damga vurulan yazıda aynen şunlar yazılı.

"Bakanlığımız Gıda İşleri Genel Müdürlüğü gıda denetçilerince Trakya yöresi yağ sanayii kuruluşlarında yapılan denetlemelerde, alınan yağ örneklerinde yapılan analizlerde Trakya Tarım Satış Kooperatifleri Birliğince Doysan Yağ Sanayisine fason üretim yaptırılan rafine ayçiçek yağlarında yüzde 1,03-2,32 oranında kolza yağında bulunan erusik asit bulunmuştur.

Ayrıca Doysan Yağ Sanayi (Lüleburgaz/Kırklareli) ile Aysan Ltd.Şti. (Hayrabolu/Tekirdağ) kuruluşlarının yemeklik rafine ayçiçek yağlarında da yüzde 1,03 ile yüzde 5,68 oranında değişen erusik asit bulunmuştur. Bu ise, kolza yağının yemeklik ayçiçeği yağına katıldığını göstermektedir."

Köy-Koop. yerfıstığının da destekleme kapsamına alınmasını istedi

ANKARA (ÖZEL)
Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan, yerfıstığı ekiminin özendirilmesi gerektiğini savunarak, "Yerfıstığı bu yıl da devlet desteklemesi kapsamına alınmalıdır" dedi.

Yan ödemelerle ilgili kararname 1 Ekimde yürürlüğe giriyor

ANKARA (AA)
Devlet memurlarının yan ödemelerine ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, dünkü Resmi Gazete'de yayınlandı. Mart ayı başından geçerli olmak üzere, 1 Ekimde yürürlüğe girecek olan kararnameye göre, birikmiş fark lar, ekim ve aralık ayları başında olmak üzere iki taksitte ödenecek

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Kuşbaşı

KARAGÖZ– Merhaba Hacivat, sabah şerifleri hayrolsun

HACİVAT– Ölmüş kargalar gözünü oysun.

KARAGÖZ– Aman Hacıcavcav, bu ne hiddet? Ha, anladım seninkilere birşeyler oldu.

HACİVAT– Hangi benimkilere?

KARAGÖZ– Canım hani şu Afganistan'dakilere...

HACİVAT– Ne var, ne olmuş? Birşey olduğu yok. Gitti Taraki, geldi Amin.

KARAGÖZ– Amin mi? Libya'dan Afganistan'a mı gelmiş?

HACİVAT– Ne Libyası be adam?

KARAGÖZ– Canım, İdi Amin Libya'ya kaçmamış mıydı?.

HACİVAT– Hay allah müstahakını versin. Herşeyi karıştırıyorsun, İdi Amin değil, Bu Amin başka Amin.

KARAGÖZ– Ne bileyim ben, kafam karıştı. Düşen katiller hep önce Libya'ya gidiyor. Bokatsa da Libya'ya gitmiş.

HACİVAT– Bokatsa değil, Bokassa Cahil herif. Öteki de İdi Amin değil, Hafızullah Amin.

KARAGÖZ– Hafazanallah. Amma da çok Amin varmış. Peki ama bu değişiklik neden icabetmiş?

HACİVAT– Sosyalizmde böyle şeyler olur. Hizmet yarışı.

KARAGÖZ– Sosyetede böyle şeyler olur. Kısmet paylaşımı.

HACİVAT– Sağlığı kaldırmadığı için

KARAGÖZ– Safrası kabardığı için Taraki istifra etmiş.

HACİVAT– Yerine daha sosyalist Amin geldi.

KARAGÖZ– Yerine daha sosyetik Amin gelmiş. Peki nasıl bir adammış bu Amin?

HACİVAT– Ben onu eskiden tanırım. Afganistan'a gittiğimde görmüştüm. Taraki ile birlikte buşkaşi izliyordu.

KARAGÖZ– Taraki ile beraber Kuşbaşı mı yiyordu?

HACİVAT– Ne laf anlamaz adamsın, Karagöz, Kuşbaşı değil, buşkaşi. Bir çeşit Afgan oyunu.

KARAGÖZ– Karamanın koyunu sonra çıkar oyunu.

HACİVAT– At üstünde oynanır. At sırtındakiler çılgın bir koşu ile yerde bulunan ölü bir danayı kapmaya çalışırlar.

KARAGÖZ– Senin hizmet yarışını anladım. Danayı kapan yiyecek.

HACİVAT– Hayır, çizginin ötesine geçiren kazanacak.

KARAGÖZ– Duvarın ötesine geçen kazanacak. Demek o biçim bir hizmet yarışı... Peki, şimdi bu Amin Taraki'den farklı ne yapacak?

HACİVAT– Daha sert yapacak.

KARAGÖZ– Demek o da kafasını yaracak. Neden bu kadar sertmiş bu adam?

HACİVAT– Amerika'nın Colombia Üniversitesinde okuduğu için.

KARAGÖZ– Anlamadım.

HACİVAT– Yani Amerikan eğitimi bazen hiç beklenmedik ters sonuçlar da doğurabilir.

KARAGÖZ– Yine pek anlayamadım.

HACİVAT– Yani, Amerika'da eğitilmeseydi belki de bu kadar sert reçetelerin savunucusu olmazdı.

KARAGÖZ– Şimdi anlar gibi oluyorum. Amerika'da eğitildiği için Amin Taraki'nin hastalığının reçetesini kötü yazmış.

HACİVAT– Yine anlamadın, Karagöz, Yani, Orta Asya bozkırlarından alınıp, New York'un havasına sokulduğu için, gıptayla karışık hiddetten oluşan bulantılı ve başdöndürücü bir tepki gösteriyor.

KARAGÖZ– Bunun da mı midesi bulanıyor?

HACİVAT– Bir türlü anlamıyorsun. Yani, Moskova'da eğitilseydi...

KARAGÖZ– Hah, şöyle çıkar baklayı ağzından.

HACİVAT– Moskova'da eğitilseydi, buşkaşi'nin hâlâ geçerli olduğu bir topluma başka türlü eğilirdi.

KARAGÖZ– Moskova'da eğitilseydi kuşbaşıyı başka türlü yerdi.

HACİVAT– Sana ne söylesem boş. CIA'nın yaydığı yalanları dinlemişsin.

KARAGÖZ– Sen de başka ülkelere anayasa yapan danışmanlara dönmüşsün.

HACİVAT– Yıktın perdeyi eyledin viran, koşup sahibine haber vereyim heman.

KARAGÖZ– Git bakalım, idare fitili. Bakalım gelecek oyunda karşıma ne kılıkta çıkacaksın?

Üniversite kapısında!

Anadoluhisarı Spor Akademisine girebilecek puana sahip olan öğrenciler kayıt bürosuna yaklaşamadılar

- İGD kendi militanlarını Spor Akademisine yığarak kendine yeni bir üs kazanmaya calısıyor

ÜGD'li komandoların, Afyon Mali Bilimler Yüksek Okulu'na kayıt için gelen öğrencileri zorla geri çevirmelerinden sonra şimdi de İGD sahneye çıktı.

İGD, Anadoluhisarı Spor Akademisine kayıt yaptırmak için gelen öğrencileri tehdit ederek geri çevirdi. Kayıt yaptırmak isteyen öğrenciler okula dahi giremediler.

Anadoluhisarı Spor Akademisine girebilecek puana sahip olan öğrenciler, okula gittikleri zaman İGD'lilerle karşılaştılar. Öğrencilerin önlerini kesen İGD'liler, "buraya bizim arkadaşlarımızdan başka kimse giremez" diye tehdit ederek kayıt yaptırmalarını engellediler.

İGD'liler gruplar halinde kayıt için kuyrukta bekleyen öğrencilere, siyasi eğilimlerini sorarak, kendilerinden olmayanları ön kayıt yaptırmamaları için tehdit ettiler. Direnenleri, bir kenara çekip tartaklayarak okuldan uzaklaştırdılar ve kayıt yaptırmalarını engellediler.

Herhangi bir siyasi eğilimde olmayan öğrencilere "Görüşü olmayan bu okulda okuyamaz. Bize eli silah tutan adamlar lazım" diyen İGD'liler, teşkilatlarından kart getiren kişileri sıraya dahi sokmadan kayıt bürosuna getirerek kayıtlarını yaptırdılar.

Kayıt işlemleri süresince devam eden bu manzaraya yetkililer herhangi bir müdahalede bulunmadılar.

İGD'lilerin zorbalıkları yüzünden kayıt yaptıramayan öğrenciler kayıtların yeniden yapılmasını istediler.

1865-1932

Ölümünün 47. yılında

AHMET RASİM

Gazanfer Ervüksel

Türkiye'nin geçimini kalemi ile sağlayan ilk yazarlarından biri, belki de ilk yazarıdır Ahmet Rasim. 1865 yılında İstanbul'da Sarıgüzel'de doğdu. Babası Bahattin Efendi A.Rasim'in annesinden ayrıldıktan sonra bir daha arayıp sormadı. Annesi Nevber Hanım ise A.Rasim'i dikiş dikerek büyüttü.

A. Rasim'in çocukluğunu anlattığı "Falaka" ve "Gecelerim" adlı kitapları bizler için güçlü birer belgeseldir. Hiç bir yabancı kalem, hiç bir yabancı yazar bu otobiyografinin yerini tutamaz.

A.Rasim okuldan kaçıp cami bahçesinde oyun oynadığı günlerin birinde "kalfa" tarafından yakalanır. Okula gider gitmez küçük Rasim'i falaka beklemektedir. Falakaya dayanamaz, bayılır. Ayakları üstünde durmak mümkün değildir. Eve güç hal ile gider. Yemeğini yer yemez uyur. Sabaha kadar inler. Ertesi gün gittikleri hamamda annesi mosmor kan oturmuş tırnaklarını ve ayaklarının halini görünce onu okula yollamayacağına dair söz verir.

Bu sırada Rasim'in annesi, sütninesi, mutfak ve ortalık işlerine bakan Dilfeza kalfadan oluşan ailesi büyük halası ile kocası Miralay Laz Mehmet Beyin himayelerine girer. Enişte,Rasim'e Yakup Hoca adında özel bir öğretmen tutar. Ayrıca dayağı ile ünlü Hafız Paşa mektebine verir. Okuldaki dayağa ve zorbalığa dayanamayan A.Rasim bu okuldan da ayrılır. Eğitimi, Yakup Hocanın özel dersleriyle devam eder. Eniştesinin ölümü üzerine A.Rasim Darüşşafakaya yazılır.

Ahmet Rasim okulda "mebaniyülinşa" derslerinden ve çanta dergisinden etkilenir. Erkanı Harbiye Binbaşısı Manastırlı Rıfat Bey tarafından çıkarılan Çanta dergisi, Namık Kemal'in görüşlerini savunur. Dergide vatandan, hürriyetten ve sosyal konulardan bahseden yazılar vardır. Ahmet Rasim ve arkadaşları bunları okur ve hatta ezberlerler ve daha da ileri gidip "eyleme" geçtikleri de olur.

Çanta dergisinde yayınlanan "Gönüllü" isimli bir piyesi oynamayı kararlaştırıp, kapıya bir arkadaşlarını gözcü olarak bırakırlar. Ve...

"Birden kapı açıldı. İçeriye müdür, iki mubassır, mektebin imamı girmesinler mi? Cümlemiz donakaldık. Bittabi seyircilere bir şey demediler. Biz aktörlere birer güzel dayak attıktan sonra, iki gün de kuru ekmek yemeye mahkum olduk. Edebiyat yüzünden uğradığım ilk darbe budur!" (Muharrir, Şair, Edip, II.)

"Okul müdürü bir gün öğrencileri toplar, önce nasihat yollu sözler söyledikten sonra; 'Galata'ya, Beyoğlu'na geçilmeyecek semtli olanlar bile ora sokaklarında gezinmeyecekler, tiyatrolara çalgılı kahvelere gidilmeyecek...' Bu tenbih hepimizi uyandırıyordu (Muharrir, Şair Edip, II)

Hafta sonunda bir arkadaşı ile beraber Galata'ya giden A.Rasim, tiyatro ve kantolardan çok etkilenir. Bir ay sonra Ahmet Rasim ve arkadaşı yine Galata'daki "Kuşlu" tiyatroya giderler. Fakat bu kez onları acı bir son bekler, yakalanırlar. On üç gün hücrede yatar, üç ay izinsiz kalırlar.

"Musiki gibi, edebiyatı hapis yata yata veyahut dayak yiye yiye öğrenmek kadar fasıladar-ı lezzet olan hiç bir ders bilmiyorum!" (Muharrir, Şair, Edip, s.20 - 21)

Ahmet Rasim'i etkileyen şeylerin biri Çanta dergisi, diğeri Mebaniyül inşa dersleri ise de, Hayrettin Beyi hiç de yabana atmamak lazımdır. A.Rasim ve arkadaşlarına Şinasi'yi, Namık Kemal'i, Ahmet Mithat'ı, Ziya Paşa'yı öğreten Hayrettin Beydir. Onlara Bedir, Muhbir ve Devir gibi gazeteleri getiren, Namık Kemal'in "Vatan" şiirini yazdıran, İkinci Abdülhamid'in, sarayın ve hükümetin zulmünü anlatan ise yine Hayrettin Beydir.

A.Rasim'e vezni ve aruzu, şiirle uğraşan eniştesi öğretir. Kafiyeler aramak ve horoz sesi işitmemiş kelimeler bulmak için en yakın yardımcısı ise "İlaveli Lugati Osmaniye" dir.

Darüşşafaka'nın son sınıfında okula gizli gizli giren Tercüman-ı Hakikat gazetelerinden birçok konu hakkında bilgi sahibi olur. Yine bu yıl içinde A.Rasim'in dil hakkındaki düşünceleri olgunlaşır. Sekiz kişilik sınıf ikiye ayrılır. Bir grup Hacı İbrahim Efendinin Tarik gazetesindeki fikirlerini savunur. A.Rasim ve arkadaşları ise Ahmet Mithat Efendinin Tercüman-ı Hakikat gazetesindeki fikirlerini "Türkçülüğü" savunurlar. Ahmet Mithat Efendi ve Tarik gazetesini Arapça taraftarlığı ile itham ederler. Ahmet Rasim ve arkadaşları Vakit yazarı Sait Beyin bir sözünü tekrarlıyorlardı.

"Arapça isteyen urbana gitsin
Acemce isteyen İran'a gitsin.
Ki biz Türküz bize Türki gerektir."

Yazarlığa ilk adım

A.Rasim 20 Haziran 1883'te on sekiz yaşında Darüşşafakayı birincilikle bitirdi. Darüşşafaka mezunları ya telgrafhaneye ya da rüsumat nezaretine memur olurlardı. O Posta Telgraf Fen kalemine verildi. Fakat genç Darüşşafaka mezununun memuriyette hiç gözü yoktu. "Ben başka kafada idim, o zihniyeti adeta kendime maledinmiştim" diyen A.Rasim'in Fransızcadan çevirdiği ilk yazısı Tercüman-ı Hakikat gazetesinde çıkar. Ama çalıştığı ilk gazete Ceride-i Havadistir.

Telgrafhaneye girdikten sonra evlenmiş olan A.Rasim annesinin ısrarlarına rağmen memuriyeti bıraktı. Böylece yarım yüzyıl sürecek olan yazarlık hayatı başladı.

1885-1886'larda Tercüman-ı Hakikat'ta çalışırken Berk, Envari, Zeka, Güneş, Gülşen, Sebat, Hamiyet, İmdadülmedat, Sa'y gibi dergilerde de yazıyordu. 1885'te ilk kitabı basıldı. "Fonograf". 1891'de Serveti Fünun'da yazıları çıktı. 1894'te İkdam gazetesinde, 1895'te Malumat ve Sabah gazetelerinde çalıştı. 1896'da Samih Rıfat ile birlikte Resimli gazetenin aranan bir yazarıdır. Hakkında Edibi Şehir, Ahmet Rasim Bey diye yazı yazılacak kadar tanınmıştır. II. Abdülhamit'in fincancı katırlarını ürkütmeden sansüre rağmen sürekli yazdı. Balkan ve Birinci Dünya savaşlarında Tasviri Efkar'da çalıştı. Romanya ve Filistin cephelerine gitti. Mütareke yıllarında Yenigün, Zaman ve Vakit gazetelerinde yazdı.

Ahmet Rasim gazeteciliği ve yazarlığı yanında müzikle de yakından ilgilenmiş, şiirler yazmış besteler yapmıştır. "Benim de musikiye merakım var idi. Dört beş günde bir Eyüp'e gider, üstadım Zekai Dede merhumun sayei irfanından elifbasını gördüğüm musikimizin mühim parçalarından bazılarını hıfzetmeye çalışır idim." (Fuhş-i Atik cilt 1 sayfa 89) Ahmet Rasim'in çevresindeki kişiler Türk müziğinin tanınmış kişileridir. Hacı Arif Bey, Hacı Faik Bey, Rıfat Bey, Santuri Ethem Efendi, Medeni Aziz Efendi, Latif Ağa ve Kemani Tatyos.

Daha sonraları Cumhuriyet gazetesinde çalıştı. 1927 seçimlerinde İstanbul milletvekili oldu.

21 Eylül 1932'de 67 yaşında Heybeliada'da ölen Ahmet Rasim Türk diline en son hizmeti olan sözlüğü "K" harfine kadar yazabilmiştir.

Ahmet Rasim ve İstanbul

Ahmet Rasim yazarlık yaşamı boyunca irili ufaklı 99 kitap çıkardı. Bu kitapların çoğu piyasa için yazılmış hikaye ve romanlar, çeviri hikayeler, ders kitapları ve Fonografdan Cizvit tarihine, Elektrikiyeti Sakineden Teşekkülü Cihan'a, Osmanlı Tarihinden Tarihi Ticarete kadar çeşitli konuları kapsar. Yazarın zamanı aşacak kitapları ise; "Gecelerim", "Şehir Mektupları", "Fuhş-i Atik" (iki cilt), "Muharrir, Şair, Edip", "Falaka", "Muharrir Bu Ya", "Gülüp Ağladıklarım", "İki Hatırat Üç Şahsiyet" adlı kitaplarıdır.

A.Rasim'in bu kitaplarında otuz iki kısım tekmili birden bir İstanbul buluruz. Mahalle mekteplerinden, kadınların hamam eğlencelerine, Darüşşafaka gecelerinden Direklerarasına, Galata'nın salaş tiyatrolarından Kağıthane alemlerine, vapur ve tramvaylarından sokak satıcılarına, edebiyat tartışmalarından devrin politik simalarına kadar İstanbul'u İstanbul yapan her şeyi bir film kamerası gibi saptar A.Rasim. Eğer o devrin İstanbul'unu anlatan bir film yapılacak olsa, mekan, çevre düzeni, kostüm, diyalog ve müzik için belki de biricik kaynak Ahmet Rasim olacaktır.

Ekmeğini kalemiyle kazanan Babıali yokuşunun ve edebiyatımızın seçkin yazarı Ahmet Rasim'in anısı önünde bir kez daha saygıyla eğiliriz.

Devlet Opera ve Balesinin 1978-79 mevsimi seyirci istatistiği açıklandı

Devlet Opera ve Balesi Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğünden yapılan açıklamada 1978-79 mevsiminde Türk Opera ve Balesinin kurulması yolunda önemli atılımlarda bulunulduğu ve Ferit Tüzün'ün "Midas'ın Kulakları" Nevit Kodallı'nın "Gılgameş" operaları ile Kareograf Duygu Aykal'ın "Bulutlar Nereye Gider?" ve "İnsan...İnsan" adlı bale yapıtlarının sergilendiği belirtildi. 1978-79 mevsiminde sahnelenen yapıtların topladığı seyirci sayıları şu şekilde açıklandı:

Operalar: GILGAMEŞ (12 gösteride 4611 kişi) MİDAS'IN KULAKLARI (6 gösteride 2805 kişi), YARASA OPERETİ (10 gösteride 4966 kişi) HALKA (2 gösteride 713 kişi), FİGARO'NUN DÜĞÜNÜ (5 gösteride 1405 kişi), CARMİNA BURANA (1 gösteride 807 kişi)

Baleler: İNSAN... İNSAN (16 gösteride 9233 kişi), BULUTLAR NEREYE GİDER—PAQUİTA (4 gösteride 2464 kişi), BULUTLAR NEREYE GİDER—LA BAYADERE GİSELLE (1 gösteride 661 kişi), ROMEO VE JULİET (5 gösteride 2696 kişi), Mehmet Balkan BALE RESİTALİ (1 gösteride 626 kişi), BULUTLAR NEREYE GİDER ve İKİLİ BALE (Bursa'da 2 gösteride 984 kişi)

Yine 1978-79 döneminde uluslararası çocuk yılı olması nedeniyle Ankara Devlet Opera ve Balesinin 17 kez sergilediği Benjamin Britten'in BİR OPERA YAPALIM adlı çocuk operasını da 15 bin 341 çocuğun ücretsiz olarak izlediği açıklandı.

Kurumun ocak ayından başlayarak düzenlediği ücretsiz "Perşembe Gecesi" etkinliklerinin (konser, resital, konferans vb.) de 5 bin 868 sanatsever tarafından izlendiği belirtildi.

Devlet Opera ve Balesinin tüm sanat etkinliklerinin toplam 58 bin 121 kişi tarafından izlendiği, bu sayının geçmiş yılların en çok seyircisini toplayan döneminden yaklaşık yüzde 68 oranında fazla olduğu bildirildi.

Devlet Opera ve Balesi özgün Türk yapıtlarının sayısını artırmak amacıyla Atatürk'ün 100. doğum yıldönümü olan 1981 yılı için besteci ve kareograflarımıza eserler sipariş etmiş bulunuyor.

Boğaziçi Üniversitesi Karikatür Kulübü, karikatür yarışması düzenledi

Boğaziçi Üniversitesi Karikatür Kulübü, konusu serbest olan bir karikatür yarışması düzenledi.

En çok iki karikatürle katılınabilecek olan yarışma, herkese açık olarak yapılıyor. BÜKAK'ın düzenlediği yarışmanın seçiciler kurulunda, Turhan Selçuk (karikatürist), Altan Erbulak (Karikatürist), Erdoğan Bozok (Karikatürist), Tekin Aral (Karikatürist), Şefik Döğen (Mizah dergisi sorumlusu), Aygun Tugay (DGSA asistanı, karikatürist,) Firuz Kutal (BÜKAK Başkanı) yer alıyor.

Son katılma tarihi 10 Kasım Cumartesi günü olan karikatür yarışmasına çeşitli kuruluşlar ve temsilcilikler ödül koydu.

Ödül verecek kuruluş ve temsilcilikler şu isimlerden oluşuyor. BÜ Rektörlüğü özel ödülleri, DGSA Özel ödülü, Karikatürcüler Derneği özel ödülü, Cumhuriyet gazetesi özel ödülü, Aydınlık gazetesi özel ödülü, Türkiye İş Bankası özel ödülü, Akbank özel ödülü, Denizcilik Bankası özel ödülü, Fırt dergisi özel ödülü, Çivi dergisi özel ödülü, Çarşaf dergisi özel ödülü, Arkeoloji ve Sanat dergisi özel ödülü, Eczacıbaşı özel ödülü, BÜKAK özel ödülleri, BÜ Öğrenci Temsilciliği özel ödülü, BÜ Folklor Kulübü özel ödülü, BÜ Satranç Kulübü özel ödülü.

Yarışmaya katılan karikatürler Boğaziçi Üniversitesinde sergilendikten sonra İstanbul, Ankara, İzmir ve olanak bulabilen öteki şehirlerde de sergilenecek. Yarışma sonrasında, yarışmaya katılan karikatürler, 1978 yılında açılan yarışmanın yapıtları ile birlikte bir kitapta toplanacak.

Maçtan sonra olaylar çıktı

... Coşkun Özarı istifa etti

Galatasaray beraberliği zor kurtardı 0-0

HAKEMLER: Yavuz Tunç 1, Muhsin Karabağ 2, Turgut Sezener 2

GALATASARAY: Eser 2, Cüneyt 1, Müfit 1, Fatih 2, Erdoğan 2, Gürcan 2 (Hasan 2), Öner 1 Mustafa 1, Gökmen 1, Kemal 1, (İbrahim 1), Orhan 1

GAZİANTEPSPOR: Yaşar 3, Uysal 3, Ahmet 3, Fatih 3, Turgut 2, Tuğrul 2, Hüseyin 3, (K.Hüseyin 2), Hayri 2, Ömer 3, (Sami 2), Murat 3, Erdal 3

ÖZTEKİN ERDAĞLI

Kızılyıldız beraberliğinden sonra, Galatasaray'ın, lige ayak uyduracağını bekleyenler, bir kez daha İnönü Stadyumundan üzgün ayrıldılar. Çünkü, bireysel futbolu benimseyen Galatasaray canlı bir futbol ortaya koyan Gaziantepspor karşısında, her hattıyla dökülmekten kurtulamadı,

Gaziantepspor, akıllı futboluyla, kademeli defans uygulayarak, Galatasarayın ataklarını etkisiz hale getirdiği gibi, kontrataklarla da sonuca gitmeye çalıştı.

6. dakikada Öner'in düşürülmesiyle kazanılan ceza atışını, Gökmen kullanamadı. 19. dakikada Galatasaray üst üste ataklar geliştirdi. Bu dakikada kazanılan köşe atışlarından Galatasaray sonuç alamadı. 30. dakikada Fatih'in pasını alan Kemal beklemeden topu Orhan'a gönderdi. Orhan, defans elemanlarını geçtikten sonra, Yaşar ile karşıkarşıya kalmasına rağmen başarılı olamadı.

İlk yarının son dakikasında, Galatasarayın yakaladığı önemli bir fırsatı, Gökmen cömertçe harcadı.

İkinci yarıda Gaziantepspor daha etkili olmasına rağmen, yakaladığı gol fırsatlarını değerlendiremedi. 82. dakikada Erdal'ın ara pasını yakalayan Tuğrul, Gaziantepspor'u bir golden etti. Daha sonraki dakikalar sonucu değiştirmeyince karşılaşma, başladığı gibi sona erdi.

Özarı ve futbolcular tartaklandı

Maçtan sonra bir grup taraftar, futbolculara ve Coşkun Özarı'ya saldırdı. Güvenlik kuvvetlerinin yardımlarıyla futbolcularla birlikte soyunma odasına girebilen teknik direktör Coşkun Özarı, görevinden istifa ettiğini açıkladı.

Özarı istifasıyla ilgili olarak "Galatasaraya zararım dokunduğu an, görevimi bırakırım demiştim, şimdi bu an geldi. Bu iş burada bitmiştir, yerime gelecek meslektaşıma, başarılar dilerim" dedi.

Uzun zamandır, alınan başarısız sonuçların sorumlusu olarak gösterilen Özarı, istifasını pazartesi günü yapılacak yönetim kurulu toplantısına yazılı olarak sunacağını da, sözlerine ekledi.

SPOR ve OLAYLAR

musa sezer

Ağır tempo, ağır sonuç...

Galatasaray - Gaziantepspor maçına futbol maçı diyerek fikir yürütmek olanaksız.. Dakikalar ilerledikçe maç havasından çıkıp antrenman maçına dönüşen bir oyun. Oyunda ne bir verkaç, ne de düzgün bir pas, bir şut gördük. Galatasarayda o kadar pas hatası yapılıyordu ki bir tane bile yerini bulan pas yoktu. Hareketler tümü ile acemice idi. Bu kadar acemice hareketlere genç takımlarda, amatör takımlarda bile rastlanmaz. Oyun ağır bir tempo ile sürüp giderken, Gaziantepspor onsekizine tesadüfen düşen gollük toplar dabeceriksizlikyüzünden gol olmadı. Daha birinci devre bitmeden bu ağır tempo ile süren oyunda bile Galatasaray oyuncularından yorulanlar göze çarpıyordu.

Gaziantepspor, oldukça canlı bir oyun sergiledi. Hiç ezilmediler. Zaman zaman da tehlikeli akınlar yaptılar. Aralarında bulunan bir kaç usta diyebileceğimiz oyuncunun gayreti ile gol pozisyonuna da girdiler. Hatta bir defasında tartışılır bir penaltı durumu bile oldu.

Galatasarayın ikinci devrede daha canlı, gayretli oynayacağını sanmıştık.. Aldanmışız. Aynı birinci yarıdaki oyun.. Aynı tempo, aynı ağırlık. Hele pas hataları o kadar çok yapıldı ki insanın illallah diyesi geliyor. Arada bir de olsa açıklardan gelişen hücumlarda ortalanan topu kullanacak bir tek kişi göremedik. Bu yüzden de Gaziantepspor kalecisi topları rahat rahat (tabir caizse) armut toplar gibi topladı, durdu.

Düşünüyoruz.. Galatasaray takımı çok mu yorgun, yoksa antrenmansız mı? Oyunculara bu bitkinlik nereden geliyor? Kızılyıldız maçında bitkinlikleri görülenler takımda oynuyorlardı. Bunların yerine oynayacak oyuncu yok mu?

Gaziantepsporun aldığı bu beraberlik övülmeye değer. Bravo çocuklara.. Yılmadan, bıkmadan, durmadan 90 dakika koştular.. çalıştılar. Formsuz, nefessiz, ağır görünen Galatasaray karşısında maçı alabilirlerdi bile.

78 kiloda bronz madalya kazanan Süheyl Yeşilnur bir çalışma sırasında.

Akdeniz Oyunları Atletizm Yarışları bugün başlıyor

Serbestçilerin başarısına kafilemiz çok sevindi

● Serbestçilerimiz 4 altın, 2 gümüş ve 2 de bronz madalya aldılar

SPLIT

8. Akdeniz Oyunları serbest güreş şampiyonasında güreşçilerimizin aldıkları sonuçlar, Split'te bulunan kafilemizde sevinç yarattı. Ayrı ayrı otellerde kalan sporcularımız dün sabah, güreşçilerimizin kaldıkları otele gelerek, güreşçilerimizin gösterdikleri başarıdan dolayı kutladılar.

Yönetici ve sporcu kafilemizin otele gelmesinden sonra, salon bir bayram yerine döndü. Kafile Başkanı Mazhar Vardar, serbest takım antrenörü Hasan Sevinç ile, şampiyonada altın madalya kazanan, Şenol Tenekecioğlu, Halil Aras, Hüseyin Çokal ve Nurettin Kurt'un oluşturduğu grup, en mutlu tabloyu meydane getiriyordu. Bu arada 52 kiloda hakem oyunlarıyla altın madalyası elindenalınan Muhammed Oruç en üzgün güreşçimiz olarak görülüyordu. Oruç'u da diğer yönetici ve arkadaşları teselli etmeğe çalışıyordu.

JUDO

Judoda 78 kilo sporcumuz Süheyl Yeşilnur son turda Mısırlı rakibini yenerek bronz madalya kazandı. Resul Yolcu ise İtalyan rakibine yenilerek elendi.

YÜZME

Sabah yapılan 1500 m serbestte yüzücümüz Ahmet Nakkaş 2.13.18 ile Türkiye rekorunu kırarak finale kaldı. 4x100 karışık erkeklerde de Zafer Sabri Ahmet ve Güneşten oluşan takımımız finale kaldı.

VOLEYBOL

Madalya ümidiyle gittiğimiz 8. Akdeniz Oyunlarında Erkek Voleybolcularımız Cezayir'i 3-0 yenerek 7. oldular.

ATLETİZM YARIŞLARI BUGÜN BAŞLIYOR

Akdeniz Oyunları Atletizm yarışları bugün 60.000 kişilik kent stadında başlıyor.

Beş gün sürecek olan yarışmalarda daha şimdiden dikkatleri Pietro Mennea ve Sara Siemoni'nin üzerlerine topladığı görülüyor. Pietro Mennea iki hafta önce Meksika'da yapılan Dünya Üniversite Oyunlarında 19.72 saniye ile 200 metrede dünya rekoru kırmıştı. Sara Siemoni'de bu yarışlara katılmış ancak üçüncü olabilmişti.

Çin, FIFA'ya kabul ediliyor

RİO DE JENEİRO (AA)

Uluslararası Futbol Birliği (FİFA) Başkanı Joa Havelange Çin'in gelecek ay örgüte kabul edileceğini açıkladı.

Bir süre önce Pekin'i ziyaret etmiş olan Havelange, Çin'in 1982'de İspanya'da yapılacak olan Dünya Kupasına alınabilmesi için örgüte öneride bulunacağını söyledi:

"FİFA" Genel Kurulu bu konuyu ele almak üzere 13 Ekimde Zürih'te bir toplantı yapacak.

Atletizm yarışlarında Mennea ilgiyle izlenecek...

Günün programı

Beşiktaş, Orduspor sınavında

İnönü Stadı: FENERBAHÇE—GÖZTEPE: Saat 16.00

Rize Şehir Stadyumu: RİZESPOR—TRABZONSPOR Saat 15.15

19 Eylül Stadyumu: ORDUSPOR—BEŞİKTAŞ Saat 15.15

Alsancak Stadyumu: ALTAY—AD. DEMİRSPOR Saat: 16.00

Kayseri Şehir Stadyumu KAYSERİSPOR-ZONGULDAKSPOR Saat: 16.00

Atatürk Stadyumu BURSASPOR—ESKİŞEHİRSPOR Saat: 15.30

Adana Şehir Stadyumu: ADANASPOR—DİYARBAKIRSPOR Saat:16.00

Tarsus C.Savcı Yardımcısını....

(Baştarafı 1.Sayfada)

sanıkların burada saklandıklarının belirlendiğini" kaydetti.

Daha önce yakalanan TİT Komutanı Cengiz Ayhan'ın ifadesine dayanılarak düzenlenen operasyonda, MHP Tarsus ilçe binasının içinde patlamaya hazır bir bomba, demir çubuklar, sopa ve zincirler ile kaçakların saklanması için hazırlanmış bir yatakhaneye rastlandı.

İçel Valisinin açıklamasına göre, MHP Tarsus Gençlik Kolları Başkanı Mahmut Tat, Ülkücü Gençlik Derneği İkinci Başkanı Şenol Şimşek, MHP Gençlik Kolları Üyesi İbrahim Gök ile MHP Gençlik Kolları ve ÜGD üyeleri olan Ahmet Canciğer, Celal Yılmaz, Çetin Akyüz, Süreyya Külahlı, Celal Uyar ve Mustafa Çataklı, Aralık 1978'de Türk İntikam Tugayını (TİT) kurdular. MHP Gençlik Kolları Lokali ile ÜGD lokalini karazgah olarak kullanan sanıklar Tarsus ve çevresinde terör estirdiler.

Düzenlenen operasyon sonunda, Mahmut Tat, Şenol Şimşek İbrahim Gök, Ahmet Canciğer, Celal Yılmaz ve Çetin Akyüz yakalandı. Celal Uyar ve Mustafa Çatak ise lokalde bulunan 5 tabancayı yanlarına alarak kaçmayı başardılar. Sanıklardan Süreyya Külahlı'nın ise halen askerde bulunduğu belirlendi.

Yapılan resmi açıklamaya göre sanıkların bugüne kadar yaptıkları eylemler şöyle

—Sanıklardan Ahmet Canciğer ve Celal Uyar, 25 Aralık 1978 günü Tarsus Dev-Genç Derneği Başkanı İskender Özkul'u öldürdüler.

—Aynı zamanda Türk İntikam Tugayı Başkanı olan Mahmut Tat ile İbrahim Gök, Celal Uyar ve Süreyya Külahlı, 26 Aralık 1978 günü şoför Tahsin Karpuzlu'yu öldürerek otomobiline elkoydular. Ancak, öldürmeyi kararlaştırdıkları kişileri bulamadılar ve eylemde kullanmak için şoförünü öldürerek elkoydukları otomobili terkettiler.

—İbrahim Gök, Mahmut Tat ve Süreyya Külahlı, 28 Aralık 1978 günü Tarsus Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Süreyya Emin Altınsoy'u öldürdüler. Savcı yardımcısını, sol eğilimli olduğu ve daha önce öldürülen MHP Tarsus İlçe Başkanı Ali Düzenli'nin intikamını almak için öldürdüklerini itiraf ettiler.

—İbrahim Gök, Mahmut Tat'tan aldığı talimat üzerine Kubilay Mercan'ı öldürmek için 16 Ocak 1979 günü evinin önünde pusu kurdu. Ancak, o sırada evden Kubilay Mercan'ın kardeşi Gökhan Mercan çıktı ve sanık buna ateş ederek yaraladı.

—Sanıklardan Çetin Akyüz, yine örgütün istiği üzerine TİP Tarsus eski İlçe Başkanı Dişçi Yaşar Dirgen'i muayenehanesinde öldürdü. Sanıklar, Yaşar Dirgen'i; "Daha önce öldürülen Tarsus MHP Eski İlçe Başkanı Mehmet Yaşar Elbek'in intikamını almak için hedef seçti.

—Mahmut Tat'ın emri üzerine İbrahim Gök, 1 Temmuz 1979 günü kuruyemişçi Rıza Kara'yı öldü. Örgüt, sağ eğilimli olan Rıza Kara'nın ölümüne solcularla işbirliği yapıyor diye karar verdi.

—Mahmut Tat, Şenol Şimşek ve Çetin Akyüz 7 Ağustos 1979 günü eylemde kullanmak üzere otomobiline elkoydukları taksi şoförü Zafer Kaya'yı öldürdüler.

—Sanıklar ayrıca DİSK'e bağlı sendikaların üyesi işçilerin grev çadırlarını kurşunladılar ve bazı yerlere bomba attılar.

KONYA SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYELERİNDEN DOÇENT DR.TAHSİN UYAR ÖLDÜRÜLMEK İSTENDİ

Konya Selçuk Üniversitesi Fen Fakültesi Öğretim Üyelerinden Doçent Dr. Tahsin Uyar öldürülmek istendi.

Emniyet Müdürlüğünün verdiği bilgiye göre, sayıları belirlenemeyen kişiler saat 21.30 da Tahsin Uyar'ın Ferhuniye Mahallesindeki Evinin kapısını çalarak, Uyar'a öğrencileri olduklarını ve görüşmek istediklerini söylediler.

Doçent Uyar'ın "ben sizi tanımıyorum, kapıyı da açmayacağım" demesi üzerine tabancayla kapıya ateş ettiler.

Olay yerinde yapılan aramada 6 adet 7.65 çapında boş kovan ele geçirildi. Olayda yaralanan olmadı.

Emniyet yetkilileri soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

Nusaybin'de...

(Baştarafı 1.Sayfada)

lahlı çatışmada 1 üsteğmen, 2 jandarma eri ile 4 kaçakçı öldü. İlçede sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

THA muhabirinin bildirdiğine göre dün sabaha karşı 03.00 sıralarında Suriye'den Türkiye'ye gelmek isteyen ve sayıları 20-25 kadar olan kaçakçı grubu, Nusaybin ilçe merkezinde Bağdat Köprüsü civarında "dur" ihtarında bulunan jandarmalarla silahlı çatışmaya girdi.

İlçe merkezinde de jandarmalarla kaçakçılar arasında çıkan çatışmada Abdullah Ünsal adlı jandarma üsteğmeni ile adları açıklanmayan 2 jandarma eri öldü. 6 saat devam eden çatışmalar sırasında ayrıca 4 kaçakçının da öldüğü belirtildi.

Olayları yerinde incelemek üzere Diyarbakır-Mardin - Hakkari - Urfa ve Siirt Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Cemaleddin Altınok da askeri bir helikopterle Nusaybin'e gitti.

Dün saat 06.00'da ilan edilen sokağa çıkma yasağı, dün saat 19.00'dan itibaren kaldırıldı.

CHP içindeki...

(Baştarafı 1.Sayfada)

kestiler birbirlerine."

Bir CHP'li, Amasya'da CHP içindeki durumdan böyle yakınıyordu.

CHP, 77 seçimlerinde Amasya'da 57 bin oy almış -ki bu büyük bir oy patlaması olarak değerlendiriliyor. 14 Ekimde ise bu durumunu koruyabileceğini söylemek kolay değil. Gerek Amasya CHP İl Örgütü içindeki gruplaşmalar, gerek hükümetin 21 aylık icraatı boyunca pahalılık ve anarşinin önünü alamamış olması, CHP'ye duyulan umut ve ilgiyi büyük ölçüde sarsmış.

CHP'li kitle de parti içi çekişmelerden yılmış, bıkmış. Geçen seçimlerde CHP'ye oy verenler şöyle diyorlardı: "CHP içindeki bölünme halkı da böldü. Buradaki CHP'li Belediye Başkanı muhalefetin adaylarının oturduğu mahalleye hizmet götürmüyor. Olacak iş mi bu?"

Zirai Donatım Kurumu önünde gübre almak için sıra bekleyen, Ortaköy, Boğa, Kaleköy, Soma ve Afşar'dan köylülerle konuşuyoruz: "İki gündür gübre için sıra bekliyoruz. Tuttuğumuz motorlara para bağladık. Bunda olduğu gibi, mazotta, tüpte, gazyağında da sırada hep zahmet çekiyoruz. Yağ desen zaten yok. Seçim zamanı geliyoruz ancak akıllarına" diyorlar.

Terzi Hüseyin Doğan ise şöyle diyor: "Ecevit'e umut umut dedik, umutlarımızı verdik, hava. Hükümet anarşi çıkaranları bildiği halde üzerine gitmiyor. Bu ne biçim hükümet? Bu nasıl iş? Anlamıyorum."

CHP VE AP'NİN SEÇİMLERDEKİ ŞANSI EŞİT

CHP'nin Amasya'da oy kaybedeceği ortaya çıkarken, AP'nin şansı da CHP'ye eşit duruma geliyor. AP'liler, "Hükümetin devlet içine 'solcuları' yerleştirdiği ve hükümetlik görevini bile yerine getiremediği" propagandasını yapıyorlar. Amasya'daki tek senatörlüğü alacakları konusunda da iddialılar.

MHP konusunda ise çeşitli görüşler var. Bazıları, AP'de MHP'ye yakın olan aday adaylarının ön seçimi kaybetmesi nedeniyle MHP'nin AP'yi desteklemesinin sözkonusu olmadığını, bazıları ise çeşitli bombalama ve saldırı olaylarından sonra Amasya'da iyice tecrit olan MHP'nin tabanının oylarını kendiliğinden AP'ye vermesinin mümkün olduğunu söylüyorlar.

Amasya'da seçimler büyük bir çekişmeye sahne olacak. Tek senatörlük için CHP'den Zafer Özakça ve AP'den iki dönem milletvekilliği yapan Nevzat Şener kıyasıya mücadele edecekler. Diğer partiler için ise en ufak bir umut yok.

Karaaslan, CHP eski milletvekilini Bakanlığına müşavir yaptı

MALATYA (THA)

CHP Malatya eski milletvekillerinden Hakkı Gökçe, İmar ve İskan Bakanlığı Müşavirliğine getirildi.

Ahmet Karaaslan'ın Bakanlık Müşavirliğine getirdiği Avukat Hakkı Gökçe, 1977'de Millet Meclisi üyeliğinin sona ermesinden sonra senatör adayı olmuş, ancak seçimi kazanamamıştı.

Müezzinoğlu: "Ekonomik alandaki bunalımın nedeni vergi düzenidir"

İSTANBUL (AA)

İstanbul Ticaret Odasının yüksek düzeyde vergi ödeyen üyelerine dün törenle ödül verildi. Törende konuşan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ülkemizde vergi yapısının kamu harcamalarının finansmanını, kalkınma planlarında öngörülen düzeyde sağlayamadığını belirterek "Vergi yapımız iktisadi faaliyetleri kalkınma doğrultusunda teşvik edip yönlendirememekte ve en önemlisi olarak da vergi adaletini sağlayamamaktadır" dedi.

Maliye Bakanı bozuk vergi yasasının değiştirilmesi için hazırlanan yeni vergi tasarısının mecliste beklediğini de sözlerine ekledi.

Türk işçilerinin vergi iadesi beyanname süresi 30 Eylülde bitiyor

ANKARA (ÖZEL)

Federal Almanya'da çalışan Türk işçilerinin, Türkiye'deki evleri için yaptıkları harcamaları gider göstererek, vergi iadesinden yararlanmalarını sağlayacak beyanname verme süresi 30 Eylülde sona eriyor.

Federal Almanya Yüksek Vergi Mahkemesi, bu ülkede çalışan yabancı işçilerin, kendi ülkelerindeki ikinci evleri için de gider göstererek, vergi iadesinden yararlanabilecekleri yolunda bir karar almıştı.

Federal Almanya Maliye Bakanlığı, bu karar üzerine bir genelge yayınlayarak yabancı işçilerin bu olanaktan yararlanabilmesi için başvuruda bulunmalarını istedi.

Bu durumda, Federal Almanya'da iki yıldan daha uzun süre çalışmış olan Türk işçileri, iki ev açmayla ilgili giderlerini 1978 yılı vergi denkleştirme beyanmamelerinde gösterebilecekler.

"Seçim Güvenlik Planı" seçim güvenlik büroları tarafından yürütülecek

ANKARA (AA)

14 Ekimde yapılacak olan Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme ve milletvekilliği ara seçimleri dolayısıyla bir "seçim güvenlik planı" hazırlandığı ve planın Emniyet Genel Müdürlüğünde kurulan "seçim güvenlik bürosu"nca yürütüleceği bildirildi.

"Seçim güvenlik planı ve "seçim güvenlik bürosu"nun çalışmaları hakkında basına bilgi veren Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Oktay Engin, planın üç aşamadan oluştuğunu söyledi. Oktay Engin, planın üç aşamasının, "seçim öncesi propaganda dönemini, seçim gününü ve seçim günlerini takip eden günleri" kapsadığını açıkladı.

Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından seçim yapılacak 29 ilin durumlarının ayrıntılı biçimde değerlendirildiğini anlatan Engin, seçim öncesi propaganda döneminde üzerinde durulan konunun siyasi parti lider ve mensuplarının gezileri ile propaganda toplantıları olduğunu belirtti.

Avrupa Konseyi İskan Fonu Türkiye'ye 25 milyon İsviçre frangı kredi veriyor

ANKARA (AA)

Bakanlar Kurulu, Avrupa Konseyi İskan Fonu tarafından Türkiye'ye 25 milyon İsviçre frangı tutarında kredi açılmasına ilişkin anlaşmayı onayladı.

Anlaşma gereğince, verilecek kredi, "Deprem kuşağındaki köy konutlarının yenilenmesi" ve "Süt hayvancılığı ve İstanbul üretim tesisleri" projeleri için kullanılacak.

"O günün koşulları...

(Baştarafı 1.Sayfada)

luğu beraberce üstlenmelerini gerekli görürüm. Bu samimi bir koalisyon veya başka türlü bir işbirliği ve sorumluluk ortaklığı şeklinde gerçekleşebilir" dedi.

Irmak, THA muhabirinin, eski Irmak hükümeti benzeri bir formülün geçerli olup olamayacağı şeklindeki bir sorusunu ise, "O günün koşulları ile bugünün koşulları çok farklıdır. Bu nedenle, bu konuda, bugün için görüş açıklamayı uygun görmüyorum" şeklinde yanıtladı.

Irmak verdiği demeçte ayrıca şunları söyledi:

"Şurası kesindir ki milletimiz, ister değişen dünya içinde bünyece yeni bir yoğruluş halinde oluşundan gelsin, isterse ekonomik gereksinmelerin ve aksaklıkların ulaştığı büyük boyutlardan kaynaklansın veya bölgemizde çarpışan büyük dış ihtirasların sınırlarımızı zorlayan bunalımlarından oluşsun, selamete çıkmak ve özgürlükleri korumak için, son derece köklü ve kesin kararlar alabilecek şekilde devleti güçlendirmeyi hissettirmeyi istediğine şüphe edilemez."

ERİM: ARTIK EMEKLİYİM

12 Mart Başbakanlarından Nihat Erim ise son siyasi gelişmelerle ilgili olarak kendisine yöneltilen soruya yanıt vermedi. Erim, "Ben artık emekliyim. Bu tür işlerden elimi ayağımı çektim" dedi.

Korkmazcan...

(Baştarafı 1.Sayfada)

hükümetten çekilme kararı üzerine kamuoyunun yadırgadığı bir tavır içine girdiğini söyleyen Korkmazcan şöyle devam etti:

"Sayın Ecevit ya üç beş aydır bir propaganda malzemesi olarak hazırladığı 'tertipçi iş çevreleri' sloganını pekiştirme çabası içindedir, ya da ilhamlarını karanlık merkezlerden alan demokrasi ve milli bütünlük düşmanı çevrelerin etkisi altındadır. Sebebi ne olursa olsun Sayın Ecevit gerçekleri olduğu gibi değerlendirmenin ve açıklamanın yararlarından umut kesmiş görünmektedir.

"Türkiye'deki bunalımların sürüp gitmesinde Sayın Ecevit'in bu umutsuzlukla demokratik hukuk devleti kuralları içindeki çareleri göre-memesinin önemli katkısı olduğu anlaşılmaktadır. Sayın Ecevit bu yüzden demokrasinin verleşmiş imkanlarından yararlanmak yerine, geçmişteki onurlu hizmetleri ile bağdaşmayan desteklere güvenmek durumunda kalmaktadır" diyen Korkmazcan, DP'nin bugüne kadar uyarılarda bulunduğunu, bu uyarılar karşısında harekete geçilmeyip sorunları seçimlere üç buçuk hafta kalana kadar sürüncemede bırakmanın çekilme kararının zamanlamasında etkin olduğunu söyledi. Korkmazcan, DP'nin vehim, etkiler ve tedirginlikler yüzünden değil, somut gerçekler, somut görüş ayrılıkları nedeniyle hükümetten çekilme kararı aldığını da sözlerine ekledi.

tv de Bugün

17.00 HABERLER

17.05 LOUREL İLE HARDY

17.30 MÜZİK

18.00 TATİL SİNEMASI

Yönetmenliğini Sidney J.Furie'nin yaptığı "Dönüş" (The Appaloosa) adlı film yayınlanacak. Başrollerini Marlon Brando, Anjanette Comer ve John Saxon'un paylaştıkları film, bir buffalo avcısının Meksikalı haydutlarla atı ve aşkı için yaptığı mücadeleyi anlatıyor.

19.30 Mr.MAGOO

'Bir Yaz Gecesi Rüyası"

20.00 KIZIL TİLKİ TEPESİ

Dizinin "Oyun İçinde Oyun" adlı son bölümü yayınlanacak. Alasdair, Binbaşı Kasel'in casus olduğu haberini Duncan'a ulaştırmayı başarır.

20.30 HABERLER

21.15 SAZ ESERLERİ

21.20 BUGÜNÜN KADINI HELEN

22.05 BİR KONSER

Programda Ulvi Cemal Erkin'in "Bayram" ve Nevit Kodallı'nın "Telli Turnam" adlı yapıtlarını Hikmet Şimşek yönetimindeki Televizyon Orkestrası seslendirecek.

22.20 HABERLER

22.30 AKDENİZ OYUNLARI

Atletizm yarışları ve boks yarı-finalleri banttan veriliyor. Program günün karşılaşmalarından özetlerle bitiyor.

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
07.30 HABERLER
07.30 Bölgesel Yayın
09.02 Türküler ve Oyun Havaları
09.30 Solistler Geçidi
10.00 Kısa Haberler
10.02 Tatil Sabahı (İzmir)
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 HABERLER
13.15 Radyo-TV Programı Haberleri
13.30 Bölgesel Yayın ve Reklamlar
15.00 Kısa Haberler
15.01 Türk Hafif Müziği
15.45 Türküler (Ankara)
16.05 Enstürmantal Hafif Müzik
16.30 Spor Magazin
19.00 HABERLER
20.12 Tarla Dönüşü
20.35 Türküler Geçidi
21.00 Kısa Haberler
21.02 Dinleyici İstekleri
21.20 Spor Dergisi
22.00 Kısa Haberler
22.02 Türk Halk Müziği
22.30 Sizin Seçtikleriniz
23.00 HABERLER
23.10 Şarkılar
23.30 Bizden Sesler, Bizden Besteler
00.02 Sevilen Eserler
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Kültürümüzden Sayfalar.
09.40 Türküler Geçidi
10.00 Çocuğun Dünyası
11.00 Erkekler Topluluğu
11.30 Turistik Değerlerimiz.
13.00 HABERLER
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Şarkılar ve Saz Eserleri
14.00 Gülmece Dünyası
14.20 Türküler Geçidi
14.40 Gülşen Paykoç'dan Şarkılar
16.30 Şarkılar ve Saz Soloları
18.00 Sanat Tarihi
18.30 Yurttan Sesler
19.00 HABERLER
19.30 Haftanın Olayı
20.30 Hafif Müzik
21.00 Türküler ve Oyun Havaları
22.00 Solistlerden Seçmeler.
22.30 Türküler ve Oyun Havaları
23.30 HABERLER
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
09.00 Türkçe Haberler
10.00 Bir Yıldız Kaydı
11.00 Müzik Magazin
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Fransızca Haberler
12.09 Piyano Soloları
13.00 Sizin Seçtikleriniz
14.30 Pazardan Pazara
16.15 Pazar Konseri
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Fransızca Haberler
19.00 Caz Müziği
19.45 Saz Eserleri
21.30 Dünya Şarkı Söylüyor.
22.00 Türçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Fransızca Haberler
23.00 Ses Ustaları
24.00 Samanyolu
01.00 Program ve Kapanış

"Kamboçya'nın...

(Baştarafı 1.Sayfada)

nam tarafından işgal edilmesine karşı çıkmış, Vietnam'ın burada kurduğu kukla Heng Samrin yönetimini tanımayı reddetmişti.

Bu arada Hindistan, Bloksuzluk Hareketi Zirve Konferansında olduğu gibi, Kamboçya'nın yerinin boş kalması önerisini getirdi.

Demokratik Kamboçya heyetine, Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Iang Sary başkanlık ediyor.

SAMPHAN'IN AÇIKLAMALARI

Demokratik Kamboçya Devlet Başkanı Khieu Samphan gazetemize verdiği demeçte, "Kamboçya'nın temsili sorununun askıda kalması, Vietnam saldırısını kabullenmek olacaktır" demişti (Aydınlık, 21 Eylül 1979).

Samphan aynı demecinde, Havana'da yapılan Bloksuz Ülkeler Zirve Konferansına da değinmiş, Vietnam ve Küba'nın konferansta Kamboçya'nın yerinin boş kalmasını kabul ettirdiklerini söylemişti. Khieu Samphan; Bloksuzluk ilkelerine bağlı ülkelerin, uluslararası saldırgan güçlerin Bloksuzluk hareketi içine sızarak, hareketi baltalamayı amaçladıklarının farkında olduğunu belirtmişti. Demokratik Kamboçya Devlet Başkanı, ASEAN ülkelerinin kendilerini desteklediğini ve konferansa katılmalarını savunduğunu kaydetmişti.

BİRLEŞİK CEPHE VE GİZLİ OY

Khieu Samphan, Kamboçya'daki bütün siyasi güçlere, Rusya'nın desteğindeki Vietnam işgalcilerini kovmak temelinde, bir "Kamboçya Yurtsever ve Demokratik Büyük Milli Birleşik Cephesi" önerisi yaptıklarını açıklamıştı. Samphan, Prens Sihanuk'a da cephe programının taslağını yolladıklarını hatırlatarak, bu programı oluştururken çeşitli siyasi akımların ve şahsiyetlerin görüşlerini aldıklarını belirtmişti.

Khieu Samphan gazetemize verdiği demeçte, "Geçmişi ve bütün ayrılıkları unutmak istiyoruz. Programımızda, Vietnamlıları yurdumuzdan kovduktan sonra, gizli oyla seçimler yapılmasını öneriyoruz. Bu seçimlerin gerekirse BM tarafından kontrol edilebileceğini belirtiyoruz. Kurtuluştan sonra kurulacak ve başa gelecek olan parlamentoda bütün siyasi güçlere fırsat tanınmasını savunuyoruz" demişti.

Ecevit 1979...

(Baştarafı 1.Sayfada)

inim inleten bu beylere 40 yıl unutamayacakları bir ders verecektir" derken, Manisa ve Balıkesir'de konuşan CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit de 1979 yılının çok zor şartlara rağmen köylü için altın yıl olduğunu söyledi.

Öte yandan, CHP konvoyuna Manisa'da, Demirel'i karşılamak üzere havaalanına gelen konvoya Samsun'da ve Türkeş'in konvoyuna Burdur'da taşlı sopalı saldırılarda bulunuldu.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit ikinci seçim gezisinde Manisa ve Balıkesir'de konuştu. Ecevit bu konuşmalarda genellikle taban fiyatları ve destekleme alımları üzerinde durdu. Başbakan, "1979 yılı, çok ağır koşullarına ve zorluklarına karşın, köylülerimizin büyük çoğunluğu için bir altın yıl oldu" şeklinde konustu.

Buğday, pancar, pamuk, ayçiçeği ve diğer ürünlerdeki taban fiyatları ile destekleme alımlarının bir önceki yıla oranla çok yüksek olduğunu savunan Ecevit şöyle devam etti: "Kırsal alana her zamankinden daha çok alt yapı hizmetleri, yol, su, elektrik götürülerek, köylünün üretim gücü ve pazarlama olanakları artırılmaya başlanmıştır."

CHP Hükümetinin yeğenlerin-yiyenlerin hükümeti olmadığını savunan Ecevit "Bu hükümet öncelikle üretenlerin hükümetidir" dedi.

Dün gece İstanbul'a gelen CHP Genel Başkanı bugün Edirne'de, yarın da Çanakkale'de konuşacak.

KOMANDOLAR MİTİNGE KATILANLARA SALDIRDI

Öte yandan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in konuşma yaptığı Manisa'daki mitinge katılmak üzere Turgutlu'dan gelen bir araca komandolar saldırdı.

Taşlarla yapılan saldırı sırasına 3'ü ağır olmak üzere 6 kişi çeşitli yerlerinden yaralandı. Olayın miting alanında duyulmasından sonra alanda bulunan bir grup genç "Faşizme karşı omuz omuza" sloganını atarak MHP binasına doğru yürüdüler. Ancak polisin tedbir alması sonucu bir olay meydana gelmedi.

Öte yandan, Van CHP İl Başkanı Suphi Türkoğlu partisindeki görevinden istifa ettiğini ve istifasının Genel Merkezce de kabul edildiğini açıkladı.

DEMİREL'İN GEZİSİ

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, seçim gezisini sürdürdüğü Samsun ve Amasya illerinde konuştu. Demirel CHP'yi kastederek, "14 Ekimde millet kendisini inim inim inleten bu beylere 40 yıl unutamayacakları bir ders verecektir" dedi.

Samsun ve Amasya'da yaptığı konuşmalarda daha çok anarşi ve hayat pahalılığı üzerinde duran AP lideri Samsun'da 10 senede 3 kişinin hayatını kaybettiğini, oysa bu hükümet döneminde 20 ayda 59 kişinin öldüğünü söyledi.

CHP hükümetinin anarşiye teşhis koyamadığını, çare aramadığını savunan Demirel, "Bu hükümetin siyasi sorumluluğunun yanında hukuki ve cezai sorumluluğu da vardır" dedi.

"Hükümetin başı tedbir aldığım takdirde düşerim' korkusu içindedir" diyen Demirel Sıkıyönetim konusunda da bilinen görüşlerini tekrarladı.

Yokluk, kıtlık ve hayat pahalılığı üzerinde de uzun uzadıya duran AP Genel Başkanı, "Bu hükümet milletin hükümeti değildir. Bunların millete yaptığını millet 40 yıl unutmayacaktır"

Öte yandan, Demirel'i Samsun Havaalanında karşılamak üzere gelen konvoya bazı gruplar tarafından taşlı, sopalı saldırıda bulunulmak istendi. Alan çevresinde sıkı güvenlik önlemleri alan polis, saldırganların bazılarını yakalayarak gözaltına aldı. Demirel Samsun'a gelmeden önce de Samsun AP İl İdare Kurulu üyesi Harun Kurul, kimliği tespit edilemeyen kişilerce kurşunlanarak ağır yaralandı.

Bu arada, seçim otobüsü havaalanından kente doğru yol alırken basın mensuplarına dağıtılan bir fotokopi ile, DP'li üç yöneticinin AP'ye katıldıkları bildirildi. Samsun'da DP'den istifa ederek AP'ye katılan parti yöneticileri şunlar: Samsun DP Merkez İlçe Başkanı Mustafa Sönmez, İl İkinci Başkanı Fikret Köksal ve DP Genel İdare Kurulu üyesi Turgut Assan.

TÜRKEŞ BURDUR'DA

Dün partisinin Burdur'da düzenlediği açık hava toplantısında konuşan MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in konvoyuna şehirden ayrılırken bir binadan ateş açıldı. Ateş açılan binaya yürüyen MHP'liler Halkevinin ve çevrede bulunan bir berber dükkanının camlarını kırdılar.

Ateş açan saldırganlar olaydan kısa bir süre sonra güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandılar. Burdur Valisinin bildirdiğine göre, yakalanan saldırganların Dev-Yolcu oldukları saptandı.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel 14 Ekim seçimleri için propaganda gezisini bugün de Tokat ve Yozgat'ta sürdürecek. Demirel bu illerde düzenlenen açık hava toplantılarında konuşacak.

ERBAKAN ERZURUM'A GİDİYOR

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan da üçüncü seçim gezisine bugün Erzurum'dan başlıyor. Sekiz gün sürecek gezi boyunca, Erbakan, Erzurum, Ağrı, Kars ve Erzincan'da il merkezleri ve ilçelerde konuşmalar yapacak.

Erbakan gelecek pazar günü Ankara'ya dönecek. Erbakan'ın daha sonraki programının önümüzdeki günlerde belli olması beklenivor.

Hakkari'de Zeydan aşiretinin AP adayını destekleyeceği söyleniyor

ANKARA (ÖZEL)

Bir süre önce Cumhuriyet Halk Partisinden istifa eden, daha sonra yeniden partisine dönen CHP Hakkari Milletvekili Ahmet Zeydan'ın aşiretinin 14 Ekim seçimlerinde AP Hakkari Senatör adayı Abdulhalik Öztunç'u destekleyeceği söyleniyor.

Numune Hastahanesinde böbrek rahatsızlığından yatmakta olan Ahmet Zeydan, konuyla ilgili sorumuzu, "Bu konuda bir şey diyemem. Ben buradayım, onlar orada, " şeklinde cevapladı. Ahmet Zeydan bundan bir süre önce kendisinin ve aşiretinin MSP adayı Übeydullah Mümtaz Seven'i destekleyeceğini açıklamıştı. Ancak, daha sonraki gelişmeler Zeydan aşiretinin AP'nin adayını destekleyeceğini gösteriyor.

Diyarbakır Belediye Başkanı Zana "Grev sırasında belediyeyi yakmayı planladılar"

DİYARBAKIR (ÖZEL)

Diyarbakır Belediye Başkanı Mehdi Zana, bir süredir hakkında ileri sürülen iddialarla ilgili olarak toplanan Belediye Meclisi Olağanüstü toplantısında, hakkındaki suçlamaları cevapladı.

Diyarbakır Belediye grevi ile ilgili olarak Özgürlük Yolu adlı grubun yönetimindeki Genel-İş Şube yöneticilerini suçlayan Zana şöyle dedi:

'Bu grevde işçilerin niyeti ile sendikanın niyeti birbirinden farklıdır. Sendika ard niyet içindedir. Sendika işçileri bana karşı tahrik etti. Şoförümü dövdüler, arabama el koydular, arabamın üzerine çöp ve kemik atıldı. Şantiyenin ve Belediyenin yakılması planlandı. İki üç kişiye silah verildi ve ben eğer onlara on dakikalık bir fırsat vermiş olsaydım şimdi burada olmazdım.

HÜKÜMET ZORLUKLAR ÇIKARDI

Mehdi Zana daha sonra hükümetin tutumunu eleştirerek şöyle dedi:

'Hükümet bize çok güçlük çıkardı. Buradan teller çekildi. Belediyeye para verilmesin diye. Benim paray İran'a göndereceğim söylendi. Hükümet bu nedenle parayı geciktirdi. Ankara'da CHP'li Belediye Başkanlarının katıldığı bir toplantıda, bana Sosyalist Bir Kürdistan Devleti Kurmak niyetinde olduğum için para verilmediği açıklandı"

Devletleştirilen...

(Baştarafı 1.Sayfada)

yapılan hesaplamalarda büyük miktarlarda program açıkları verildiğini, Türkiye Kömür İşletmelerinin toplam açığının ise 780 bin tonu bulduğunu belirten yetkililer, kapanan işletmeler ve mevcut sahalardaki üretim düşüklüğü yüzünden bu kış bütün yurtta kömür sıkıntısı çekileceğini belirtiyorlar.

NEDEN İŞLETİLEMİYOR

Kapanan işletmeler konusunda görüşlerini aldığımız Maden Federasyonu Başkanı Kemal Özer, devletin para ödeyerek devraldığı madenleri işletemeyip kapatması ve ihaleye vermesi konusunda şunları söyledi:

"Madenlerin devletleştirilmesi, amacına ulaşamamıştır. İhaleler bunun en açık örneğidir. Devlet, devraldığı madenlerde dekapaj işlemini, yani toprağa yakın damarlarda, madeni ortaya çıkarmak için üzerindeki toprak tabakasını kaldırma işlemini, elinde gerekli iş makinaları bulunmadığı gerekçesi ile tekrar müteahhitlere ihale etmektedir. Düşünün bir kere, özel sektör bu makinaları edinmek için döviz buluyor, getirtiyor da, devlet döviz bulup getirtemiyor. Bu olacak iş değildir. Şu anda, devralınan birçok işletme kapanmış durumdadır. İşçileri açıkta kalmıştır. Kapanan ocaklar ve kötü işletmecilik yüzünden üretim gülünç duruma düşmüştür."

Kapanan ocakların yol açtığı kayıplara örnek olarak Çan'daki durumu gösteren Maden Federasyonu Başkanı, daha önce günde 10 bin ton üretimin yapıldığı Çan'da devletleştirmeden bu yana gecen 4 ay içinde ortalama 1 milyon 200 bin ton üretim kaybı olduğunu, bu kaybın bu kış İstanbul'u doğrudan doğruya etkileyeceğini belirtti.

GARP LİNYİTLERİ OLAYI

Öte yandan, öğrenildiğine göre geçen yıla kadar kendi makinaları ile dekapaj yapan Garp Linyitleri İşletmesinde bu yıl dekapaj işlemi bir firmaya ihale edildi. Garp Linyitleri İşletmesinin kendi iş makinaları ile metre küpünü 24 liraya malettiği dekapaj işleminin, müteahhite 43 lira ile 70 lira arasında ihale edildiği belirtiliyor.

ÜRETİM DÜŞÜYOR

Kapanan işletmeler dışında, halen üretim yapılan sahalarda da üretimin planlanan seviyeye ulaşamadığı ve büyük program açıkları olduğu belirtiliyor. Yetkililerden alınan bilgilere göre, bu yıl Tunçbilek'te 158 bin ton, Seyitömer'de 510 bin ton Garp Linyitlerinde 708 bin ton program açığı verildi. Türkiye Kömür İşletmelerinin toplam açığı ise, 780 bin ton civarında. EKİ'nin taşkömürü üretiminde de son üç yıldır sürekli düşüş kaydediliyor. 1 Ocak 1978 ile 16 Eylül 1978 tarihleri arasında 3.063.711 ton olan taş kömürü üretimi, bu yılın aynı tarihleri arasında 2.906 681. tona düştü.

FAZLA İŞÇİ ALINIYOR

Bu arada, devletleştirmede ortaya çıkan aksaklıklar ve partizanlık yüzünden bazı işletmelere aşırı kadro doldurulduğu ve işçi fazlası yüzünden eskiden bir işçinin günde bir ton üretim yaptığı işyerlerinde işçi başına üretimin 80 kiloya düştüğü de belirtiliyor.

İlgililer, üretim düşüklüğünün büyük şehirleri daha şimdiden etkilemeye başladığını söylemekte, darlık yüzünden, kömüre dönmek isteyen apartmanlara izin verilmediğini belirtmektedirler. Öte yandan yörelerindeki halkın yakıt ihtiyacını karşılayan küçük ocakların kapanmasıyla, şimdi bu yörelerde de yakıt sıkıntısı çekileceği anlaşılıyor.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu–İSTANBUL
Tel: 26 52 44 – 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340—539

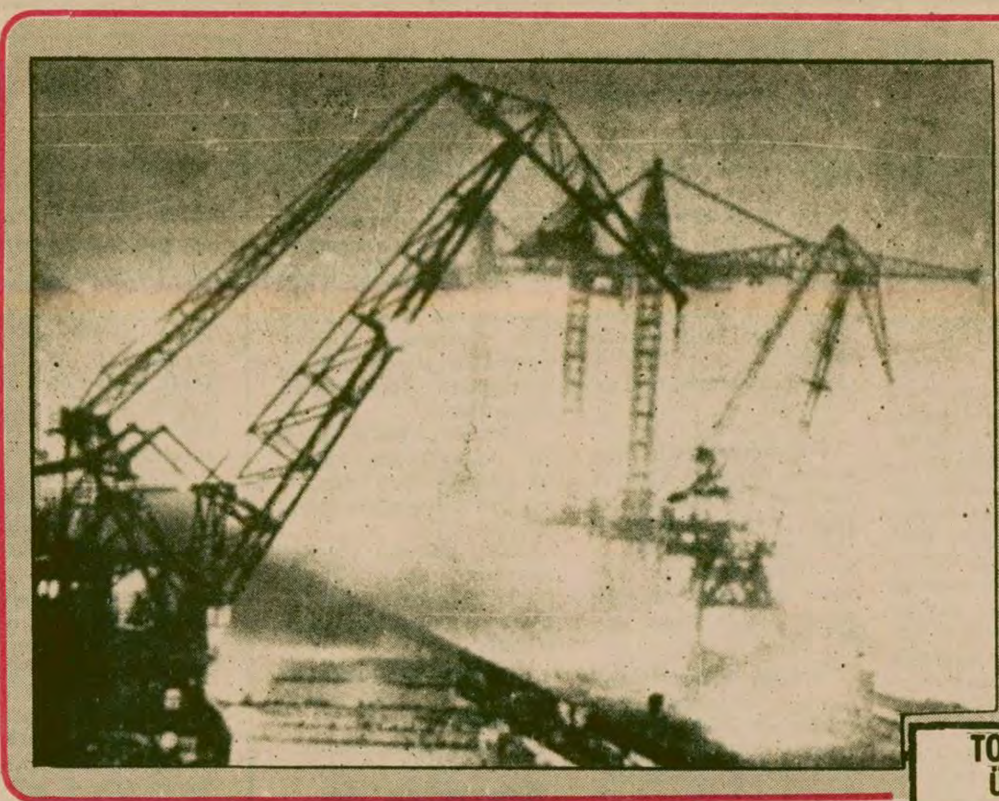
Dış Haberler Servisi

ÇİNLİ YÖNETİCİLERİN ÖNLERİNE KOYDUKLARI GÖREV:

"DEMOKRASİ İÇİN FEODAL İDEOLOJİYİ KAZIMAK GEREKİYOR"

2

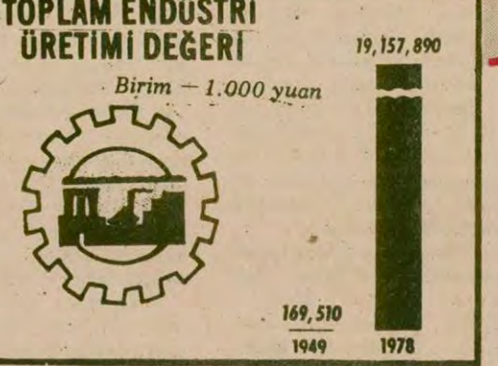
● Dörtlü Çete,daha önce Lin Biao nasıl oldu da despot fikirleriyle insanları etkilediler? Çinliler bu sorunun cevabını ülkede yüzyıllarca hüküm süren feodal hakimiyete, ülkede demokratik geleneklerin kurtuluş öncesine kadar çok zayıf olmasına bağlıyorlar.

Çin'de toplam endüstri üretimi 1949 yılından, yani sosyalizmin kurulmasından sonra yaklaşık 100 misli arttı. 1949 yılında değer olarak 169 milyon yuanı ancak bulan üretim 1978 yılında 19 milyar yuanı geçiyordu.
30 yıl içindeki bu artışa rağmen Çinli yöneticiler bunu da yeterli görmuyorlar 2 bin yılına kadar sanayi ve teknolojiyi daha da modernleştirmeyi hedef haline getirmişler. Çinli yöneticiler Dörtlü Çete zamanında bilim ve teknolojinin küçümsenmesinin, üretime katılan insanların küçümsenmesinin gelişmeyi baltaladığını, kendilerine yıllarla ölçülecek düzeyde kayıplar verdiğini söylüyorlar. Dörtlü Çete'nin baskılarından kurtulan halkın da daha coşkun bir şekilde üretime katıldığını, kısa sürede büyük üretim artışları sağlandığını belirtiyorlar.

TOPLAM ENDÜSTRİ ÜRETİMİ DEĞERİ

Birim — 1.000 yuan

Çin'de artık dergilerde karikatürler ve mizahi eserlere de yer veriliyor

Çin'de iktidarı kaybetmelerinin üzerine iki seneden fazla bir zaman geçmesine rağmen Dörtlü Çete hâlâ şiddetle eleştiriliyor. Dörtlü Çete'nin yaptığı tahribatlar düzeltiliyor ve yeni bir Çin doğuyor.

Çinli yorumcular Dörtlü Çete'nin sosyalizm adı altında savundukları fikirleri şöyle özetliyorlar:

"1. Sosyalizm her zaman ilkel aletler ve yoğun el emeği demektir. Modernleşmekten söz etmek "kapitalist yolu önermektir.

"2. Üretici güçlerin gelişme düzeyi ne olursa olsun, kamu mülkiyetini genişletmek, köylülerin ufak bahçelerine el koymak vb. gereklidir.

"3. Herkese yaptığı işe göre ilkesi yerine, eşitlikçilik getirilmelidir.

"4. Maddi refahı düşünmek revizyonizm demektir.

"5. Durum ne kadar karışık olursa, o kadar iyidir. Tersi, sınıf mücadelesinin yok olması anlamına gelir.

"6. Mao'nun 'Yüz çiçek açsın' ilkesi revizyonisttir. Herkese; işçi, köylü, aydın vb. demeden 'topyekün diktatörlük' uygulanmalıdır." (1)

"Topyekün Diktatörlük" teorisi

Çinli yöneticiler Dörtlü Çete'nin savundukları bu fikirlerle üretimi baltaladıklarını, ükede kargaşalığı hakim kılarak istikrar ve birliği önemli ölçüde zedelediklerini söylüyorlar. Artık modernleşmekten söz edenlere kimse "kapitalist yolcu" demiyor. Sosyalizmin amacının toplumun maddi refahını yükseltmek olduğu söyleniyor. Ve Çin yöneticileri güçlü, modern, birleşik ve istikrar içinde bir ülke için çalıştıklarını açıklıyorlar.

Dörtlü Çete'ye karşı yöneltilen eleştiriler en fazla demokrasi alanında yapılıyor. Özellikle Dörtlü Çete'nin "topyekün diktatörlük" teorisi şiddetle eleştiriliyor. Çinli yöneticiler bu teorinin Çin'de proletarya diktatörlüğünü yıkmak amacında olduğunu ve revizyonist bir teori olduğunu söylüyorlar.

Bu konuda yazılan bir yorumda şunlar söyleniyor:

"Revizyonistlerin proletarya diktatörlüğünü yıkmak için Marksist devlet öğretisini saptırmaları iki biçim alır. Birisi, sağdandır; yani, hâlâ sınıflar ve sınıf mücadelesi varken, demokrasinin toplumun her üyesine verildiğini, düşmanlar üzerindeki diktatörlüğün kaldırıldığını ve 'bütün halkın devleti'nin kurulduğunu açıklamaktır. Kruşçev revizyonistleri, proletarya diktatörlüğünü burjuva diktatörlüğü haline getirmede bu biçimden yararlandılar. Diğer biçim, aşırı 'sol'dan olandır; yani, proletarya diktatörlüğünü sağlamlaştırma gerekçesiyle proletarya diktatörlüğünü, Parti içine ve halk arasına yaymak, Parti içi demokrasiyi ve halk demokrasisini ortadan kaldırmak ve sözde 'topyekün diktatörlük' uygulamaktır." (2)

Hem demokrasi hem diktatörlük

"Topyekün diktatörlük" teorisini halkı ezen, demokrasiyi ortadan kaldıran bir teori olarak eleştiren Çinliler aynı zamanda bu teorinin proletarya diktatörlüğüne de aykırı olduğunu söylüyorlar. **Hem demokrasi, hem diktatörlük**... Birbirine tamamen zıt gibi görünen bu iki kavram nasıl bir araya gelebilir? Çinliler bunu şöyle açıklıyorlar:

"Lenin, Devlet ve Devrim'de devletin kaçınılmaz olarak yeni bir yoldan (proletarya ve genel olarak mülksüzler için) demokratik, yeni bir yoldan (burjuvaziye karşı) diktatör bir devlet olduğu'na işaret etmişti. Mao Zedung yoldaş, 'Halkın Demokratik Diktatörlüğü' yazısında şöyle diyordu. 'Bu iki yönün birleştirilmesi, halk için demokrasi ve gericiler üzerinde diktatörlük, halkın demokratik diktatörlüğüdür.' Proletarya diktatörlüğü bir yandan halk için demokrasi, bir yandan da bir avuç sınıf düşmanı üzerinde diktatörlükten oluşur. Bu iki yön birbirleriyle ilişkilidir ve birbirinden ayrılmaz. Proletarya, kendi içinde ve halk arasında ancak demokrasi uygulayabilir. Ancak böyle yaparsa bütün milletin insıyatifi, burjuvazi ve diğer sömürücü sınıflar üzerinde etkin bir diktatörlük uygulayan muazzam bir güç haline gelebilir. Yine ancak düşman sınıflar üzerinde etkin bir diktatörlük uygulanır, onların her türlü direniş ve sabotajı yerle bir edilirse, proletarya içinde ve halk arasında demokrasi güvence altına alınabilir. Halk içinde demokrasi, düşman üzerinde diktatörlük uygulamanın önkoşulu ve temelidir. Bu, proletarya diktatörlüğünün temel özelliğidir. Lenin'e, proletarya diktatörlüğü için 'proletarya demokrasisi' dedirten de budur. (Ekim Devriminin 4. yıldönümü)" (3).

Halk için demokrasi, sosyalizmi ve halk demokrasisini ortadan kaldırmak isteyen ve aslında çok küçük bir azınlık için diktatörlük. İşte Çin'liler demokrasi ve diktatörlük kavramlarını böyle bir anlayışla ele alıyorlar.

Dörtlü Çete insanları nasıl etkiledi

Ve bütün Çin, demokrasiyi tartışıyor.

Burada bir soru geliyor akla. Dörtlü Çete'nin despotluğa varan fikirleri nasıl ve neden insanları etkiledi? Çinliler bu sorunun cevabını siyasi ve tarihi şartları inceleyerek şöyle açıklıyorlar:

"Çin'deki uzun feodal hakimiyet boyunca, toprakağası sınıfı merkezileşmiş bir devlet kurarak ülkenin efendisi oldu. 1840'taki Afyon Savaşından sonra 1949'da Çan Kayşek rejiminin yıkılışına kadar geçen dönemde, Çin, yarı-feodal ve yarı-sömürge bir ülke haline geldi.. Fakat feodal isdibdatın siyasi sistemi ve ideolojisi, eski Çin'in siyasi ve manevi araçları olmaya devam etti. Feodal isdibdatın etkisi sosyal yaşamın hemen her alanında hissediliyordu ve feodal ideoloji, toplumun bütün tabakalarına sızmıştı. Kısacası, kurtuluş öncesi Çin'de sözü edilecek demokratik bir gelenek yoktu ve bu bakımdan Çin Rusya'nın Ekim Devriminden önceki halinden daha geriydi.

"Bir proleter demokrasi geleneği, Mao Zedung yoldaşın önderliğindeki Çin Komünist Partisinin yürüttüğü on yıllar süren çetin mücadeleler içinde giderek oluştu. Ne var ki, Lin Biao ve Dörtlü Çete'nin sabotajı son yıllarda eski ideolojiyi ve feodal istibdat geleneğini yeniden canlandırdı. Böylece temelde, feodal istibdat ideolojisinin, etkisini kazımak amacıyla eleştirilmesi, bugün ve önümüzdeki birçok yılda ideolojik cephede önemli bir görev olacaktır."

Dörtlü Çete'nin, diktatörlüklerini korurken tarihi feodal geleneklerden, demokratik geleneklerin zayıflığından yararlandıklarını söyleyen Çinli yorumcular, aynı zamanda halkın aşırı 'sol' düşünceye karşı hazırlıklı olmayışının da onların işini kolaylaştırdığını belirtiyorlar. Bu konuda çıkan bir yorumda şunlar söyleniyor:

"Geçmişte Çin Komünist Partisi Kruşçev'in 'bütün halkın devleti' teorisini teşhir etti ve eleştirdi. Dolayısıyla kadrolarımız ve halk bu sağ revizyonizm biçiminin farkına varıyor ve ona karşı uyanık bulunuyor. Fakat revizyonizm aşırı 'sol' biçimde ortaya çıkınca, birçok yoldaş zihnen buna hazır değildi ve bunu ayırdetme yeteneğinden yoksundu. Lin Biao ve Dörtlü Çete karşı devrimci 'topyekün diktatörlüklerini' ileri sürmede işte bu zayıflıktan yararlandılar." (5)

Çinli yöneticiler işte bu yüzden, halkın Dörtlü Çete'nin aşırı sol fikirlerini incelemelerinden, hatalı yönlerini tespit etmelerinden, eleştirmelerinden son derece memnun. "Bu durum" diyorlar "demokrasinin geliştiğini gösteriyor".

Yapılan teorik tartışmaların yanı sıra uygulamaya *dönük* tartışmalar da yoğun olarak sürüyor. Bu tartışmalarda sosyalist demokrasinin biçimi üzerinde çok duruluyor. Burjuva demokrasisi ile sosyalist demokrasi arasındakı ilişkiler ve çelişkiler inceleniyor. Burjuva demokrasisi tamamen reddedilmeli mi? Yoksa ondan sosyalist demokrasiyi geliştirmek için yararlanabilir miyiz? Sosyalist demokrasinin biçimi nasıl olmalıdır? Bunlar ve bunlara benzer sorular, Çinlilerin kafasını meşgul ediyor.

Yarın sosyalist demokrasi ve uygulaması üzerine yapılan tartışmaları aktaracağız.

(1) Ne Çeşit Bir Sosyalizmi Yüceltmeliyiz, Li Honglin, Peking Review, 15.6.1979 sayı 24, s. 14.
(2) Peking Review, 12.1.1979, Sayı 2, s. 9-10
(3) Aynı yazıdan
(4) Aynı yerden, s. 27-29
(5) Aynı dergi, 3.11.1978 Sayı 44, s. 21-22

DÖRTLÜ ÇETE'NİN YIKILMASINDAN SONRA

Çin, yabancı ülkelerle kültür ilişkilerini artırıyor

Boston Senfoni Orkestrası geçtiğimiz Haziran ayında Pekin'e gelmişti. Boston Senfoni Orkestrası ve Çin Merkez Flarmoni Orkestrası ortak konserler verdiler. Binlerce kişinin izlediği konserlerde, Alman klasik müziği, Fransız empresyonist müziği, Rus melankonik müziği, Amerikan ve Çin çağdaş müziğinden parçalar çalındı. Çin ile ABD arasında diplomatik ilişkilerin normalleşmesinden sonra, iki ülke arasıdaki kültür alış verişi giderek yoğunluk kazandı ve şimdiye kadar çok sayıda Amerikan sanatçı topluluğu Çin'i ziyaret etti.

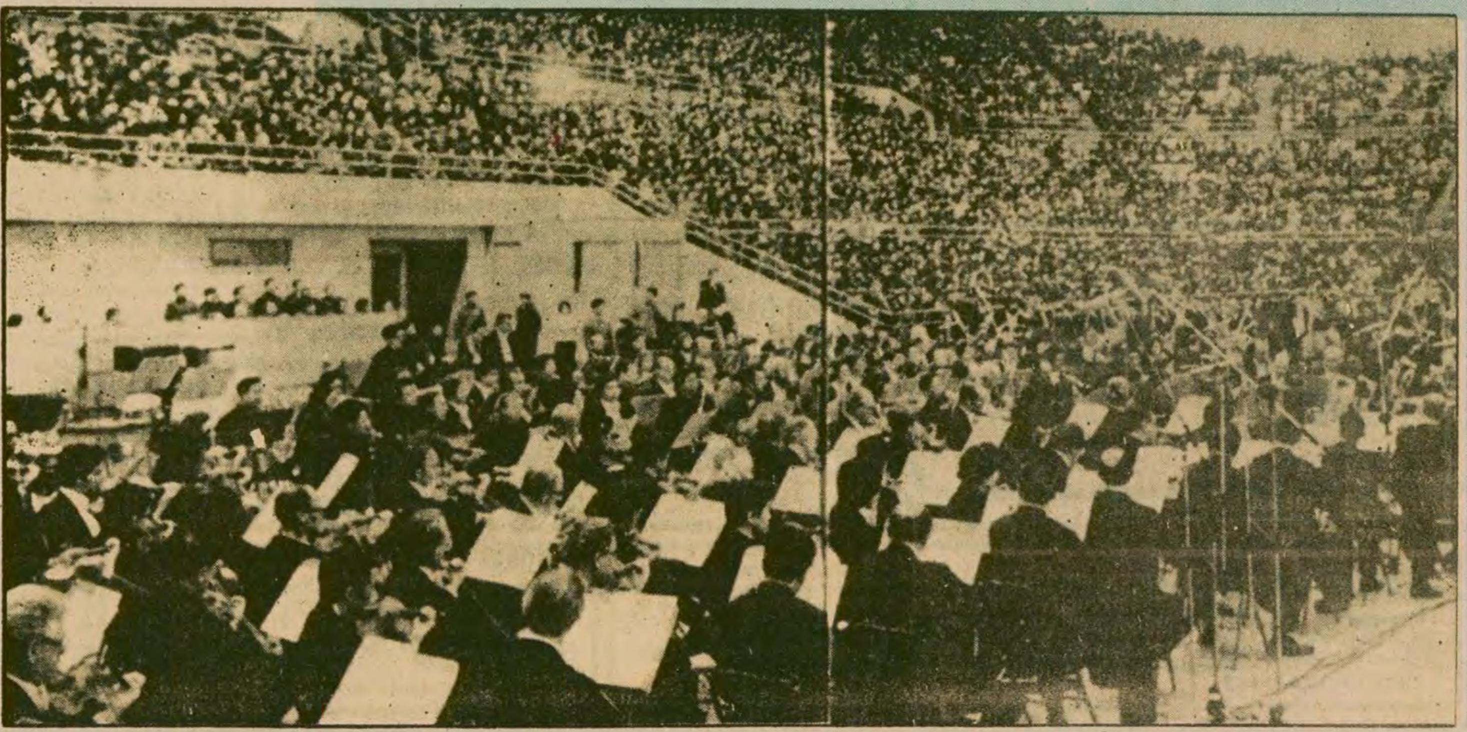
Bu arada Çin diğer Üçüncü Dünya ve Batı ülkeleriyle de kültürel ilişkilerini artırarak sürdürüyor. Çin'den Fransa'ya doğrudan müzik yayını yapılması, bir Çin topluluğunun yabancı ülkelerde sanat gösterilerinde bulunması artık sık duyulur oldu. Geçen yaz da Pekin Operası ülkemizi ziyaret etmişti.

Ünlü Violonist Issac Stern Pekin'deki bir konser salonunda genç bir Çinli violoniste yardımcı oluyor.

Çin bu tür ilişkilerde, yabancı ülkelerden öğrenmeyi hedefliyor. Onların zengin kültür ve sanat birikiminin iyi yönlerini alarak, yeniden kalıba döküyor. Bunun sonucu devrimci muhteva kazanan eser, kitlelere sunuluyor.

● ● ●

Çin Merkez Flarmoni Orkestrası ile Boston Senfoni Orkestrası Pekin'de, ünlü sanatçı Beethoven'in beşinci Senfonisini icra ederken.

SEYİT ALP'İN ROMANI

ŞAVK

desenler: sevinç altan

84

Gulember başını anasının omuzuna dayadı gözü doğunun parlak yıldızındaydı

ÖZET

Araratlan göçmek zorunda kalan Koçerler, Osmanlı Dağıstan Bey'in elinde bulunan düzlüğe yerleşirler. Düzlük aslında Türkmene aittir. Osmanlı Dağıstan Bey Koçerlerin Beyi H. Osman Bey'in kızı Kevok'u kendine alır. Kendi kızını ona verir. Osman Beyin, aşiretinde itibarı kalmamıştır. Kevok'un nişanlısı Memdız, Koçerler ve Türkmen öfkelidir. Osmanlı Paşasından intikam almak isterler.

Ay yavaş yavaş gökteki yolunda ilerliyordu. Yoluna rastlayan beyaz bulutlar daha beyaz görünüyordu. Küçük kara bulutlarsa ay aydınlığını kapatamıyor, aydınlıkta siyah küçük birer leke olup birazdan siliniyorlardı. Damların gölgesi gün ortası gibi yerdeydi.

Damın aydınlık yanında oturuyorlardı. Gölge öte yana düşmüştü. Araratlının sevinci söndü, anlatılanlar içlerinin ışığına kara çaldı. Beyin kocalıktaki keyfine harcadığı Kevok'a ah ettiler.

Yağo,

—Kevok gönülsüz olamaz, kendi isteğiyle varmıştır dedi.

Şehmus,

—E de öyleyse çeksin, dedi.

Memdız, Araratlı dağılıncaya kadar tek laf etmedi. Geç dağıldılar. Konuklara dışarıya yatak serildi. Aralarına uzanıp gözünü yıldızlara tuttu. Aklı göçü beklediği geceye uzandı... Kevok'un kendisine laf attığı geceye... Sebep içini kararttı. İçeriden kavalını aldı. Acı acı çaldı. Konuklar ellerine yaslanıp az doğruldular. Araratlı yatağında ters döndü. Bey konağının kandilleri söndü. Ay tepelerin ardına devriliyordu. Memdız'ın yıldızlardaydı gözü, doğunun parlak yıldızını çalıyordu.

Önce konağın gölgelenmiş yanına saklanıp dinlediler kavalı. Sonra Ay devrilip her yan kararınca bu yana geçtiler. Kaval sustuğunda doğunun parlak yıldızı gökteki yerini almıştı. Ana, kız karanlıkta usul usul konuştular...

—Memdız'ın bu çaldığını daha evvel dinlemiş gibiyim, dedi Hacer Hanım.

Gulember,

—Bana da aşina gelir, dedi.

—Araratın havası olamaz,

—Olamaz, Memdız'ın kendinindir.

Hacer Hanım kuşkulandı,

—Nerden bilirsin?

—Duymayan mı kalmıştır? Şamatası sağır sultana varmıştır.

— Duyupta ne edem kavalın şamatasını. Sana sormuşsam cevap gönder...

— Lè sèn hakikat bilmez misin?

— Kız bende akıl mı kalmıştır, nerden bilem! Kulağım azar işitmekten başka ne işime yarar.

Şikayeti Gulember'in yarasına rast geldi, acılandı:

—Memdız'ın kavalla çaldığı kendinindir. Kevok'a sevdasını söyler. Göçün düze konduğu gece bulup atmıştır.

Hacer Hanım iç çekti, başını sağa sola sallayarak bahttan yakındı,

— Demek sevdası ölmemiş Memdız'ın.

Gulember'in gözü karanlıktaydı, cevap vermedi. Hacer Hanımın uğunması durdu.

—Gulember, dedi.

—Hıı,

—Kevok niye Memdız'dan vaz gelmiştir?

—Bilmem.

— Sana hiç lafını etmemiş midir?

—Etmemiştir.

—Kevok sakalı boklu, babam yaşındaki Osmanlıya kaynana etmiştir beni. Hem sakalı boklu hem de tabiyatı bozuk. Peki bu kızın Memdız'a hiç meyli yok mudur?

— Vardı. Şimdi de gönlü ondadır.

— E de ben bu işten ne anlarım. Bu kızın birbirini tutmaz hallerinden ben ne anlarım. Osmanlıdan döndükten sonra huy değiştirmiştir. Niye değiştirmiştir ben ne anlarım. Eliyle ettiğini boynuyla çeker, kıyamete kadar çeksin. Çeksin ya bize de çektirir. Rezillik yakınımızda dolanır, varlığımız bitti bitecektir. Beylik, itibarsa vazgeçtik. Ararat'ın serserisine döndük... Ondan da beter.

Rüzgar tozuttu, yerin toprağını küreleyip yüzlerine çarptı. Toprak, çamur tükürdüler.

Gulember başını anasının omuzuna verdi. Gözü doğunun parlak yıldızındaydı. Doğunun parlak yıldızını oynatan, ışığını içe akıtan billurvan'ları, avazlarını hatırladı. Ararat'ın karanlığına göğün yıldızlarını yağdıran, karanlığı kamaştıran kavalların birbirine benzemez seslerini aklında dolaştırdı. Avazlarının katiyen benzemeyişine hayret kaldı. Aynı havayı üfleseler de, ayrı şeyler söylerlerdi. Hepsinin gönle dedikleri başka başkaydı. Madeni kavallar aynı ocaktan geçseler de ardına geçip üfleyene göre ses verirlerdi... Soluklarına, parmaklarının kıvraklığına, içlerinin söylediklerine uygundu verdikleri sesler. Hatta dinleyenlerin bile çalanları etkilediği söylenirdi. Usta billurvan'lar günlerce süren ağıtları avaza vururken vakit kollarlardı. Siyabend'i günün her saatinde çalmamak gerekirdi... Akşam ya da sabah önü alacalıkda çalmak en iyisiydi.

Gönlü yetim, öksüz kaldı. İçinin boşluğu uzun uzun öttü. İçinin boşluğu dipsizdi. İçine bir taş bırakılsa bir ömür dibi bulamazdı.

—Daye ana, içeri geçelim.

—Geçelim, dedi Hacer Hanım.

Hoca Efrutun ezan okuması yakın oldu.

Memdız, konuklarını ağıllara yakın götürdü. Gideceklerken bırakmadı. Hayvanları ota salıp oturdular. Çoktandır düşündüğü kafa yorduğu meseleyi konuşmaya şurdan burdan laf getirip ağız aradı. Sonunda,

DEVAM EDECEK